

**Pensioenreglement 2006**  
**van**  
**Stichting Pensioenfonds Astellas**

|                                                                                               |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| HOOFDSTUK 1 TOEPASSINGSBEREIK .....                                                           | 3         |
| <b>Artikel 1 – Definities .....</b>                                                           | <b>3</b>  |
| <b>Artikel 2 – Deelnemerschap .....</b>                                                       | <b>7</b>  |
| HOOFDSTUK 2 MIDDELLOONREGELING.....                                                           | 8         |
| <b>Artikel 3 – Omschrijving van de pensioenaanspraken .....</b>                               | <b>8</b>  |
| <b>Artikel 4 - Ouderdomspensioen.....</b>                                                     | <b>9</b>  |
| <b>Artikel 5 – Partnerpensioen .....</b>                                                      | <b>12</b> |
| <b>Artikel 6 - Uitrui partnerpensioen in een extra (hoger) ouderdomspensioen .....</b>        | <b>14</b> |
| <b>Artikel 6a – Uitrui ouderdomspensioen in een extra (hoger) partnerpensioen .....</b>       | <b>16</b> |
| <b>Artikel 7 – Wezenpensioen.....</b>                                                         | <b>17</b> |
| <b>Artikel 8 – Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid .....</b>                         | <b>19</b> |
| <b>Artikel 9 - Arbeidsongeschiktheidspensioen.....</b>                                        | <b>20</b> |
| <b>Artikel 10 - Bijdragen .....</b>                                                           | <b>21</b> |
| <b>Artikel 11 - Beëindiging van het deelnemerschap .....</b>                                  | <b>22</b> |
| <b>Artikel 11a – Vrijwillige voortzetting pensioenopbouw .....</b>                            | <b>23</b> |
| <b>Artikel 12 – Toeslagen .....</b>                                                           | <b>25</b> |
| HOOFDSTUK 3 BESCHIKBARE PREMIEREGELING.....                                                   | 27        |
| <b>Artikel 13 – Omschrijving van de aanspraak respectievelijk recht op pensioenkapitaal..</b> | <b>27</b> |
| <b>Artikel 14 – Ouderdomspensioen.....</b>                                                    | <b>29</b> |
| <b>Artikel 15 – Hoogte van de beschikbare premie.....</b>                                     | <b>30</b> |
| <b>Artikel 16 – Pensioenkapitaal en rendementdeling.....</b>                                  | <b>31</b> |
| <b>Artikel 17 – Aanwending van het pensioenkapitaal .....</b>                                 | <b>35</b> |
| <b>Artikel 18 – Partnerpensioen .....</b>                                                     | <b>38</b> |
| <b>Artikel 19 – Wezenpensioen.....</b>                                                        | <b>39</b> |
| <b>Artikel 20 – Bijdragen .....</b>                                                           | <b>40</b> |
| <b>Artikel 21 – Beëindiging van het deelnemerschap.....</b>                                   | <b>42</b> |
| HOOFDSTUK 4 ALGEMENE BEPALINGEN.....                                                          | 43        |
| <b>Artikel 22 - Variabele uitkering (hoog-laag uitkering) van het ouderdomspensioen .....</b> | <b>43</b> |
| <b>Artikel 23 – Vervroeging en uitstel van de pensioendatum .....</b>                         | <b>45</b> |
| <b>Artikel 24 - Scheiding.....</b>                                                            | <b>48</b> |
| <b>Artikel 25 – Financieringsmethoden .....</b>                                               | <b>51</b> |
| <b>Artikel 26 – Wijziging of beëindiging van de werkgeversbijdragen .....</b>                 | <b>52</b> |
| <b>Artikel 27 – Wijzigingsvoorbehoud .....</b>                                                | <b>54</b> |
| <b>Artikel 28 – Afkoop en waardeoverdracht.....</b>                                           | <b>55</b> |
| <b>Artikel 29 – Parttimers .....</b>                                                          | <b>58</b> |

|                                                                                                                                          |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Artikel 30 – Ouderschapsverlof en levensloopverlof .....</b>                                                                          | <b>60</b> |
| <b>Artikel 31 – Informatieverstrekking .....</b>                                                                                         | <b>61</b> |
| <b>Artikel 32 – Fiscale maximeringen .....</b>                                                                                           | <b>65</b> |
| <b>Artikel 33 – Afkoop en vervreemding .....</b>                                                                                         | <b>67</b> |
| <b>Artikel 34 – Uitbetaling van pensioenen.....</b>                                                                                      | <b>68</b> |
| <b>Artikel 35 – Algemene en bijzondere bepalingen .....</b>                                                                              | <b>69</b> |
| <b>Artikel 36 – Klachten of geschillen .....</b>                                                                                         | <b>70</b> |
| <b>Artikel 37 – Inwerkingtreding en wijzigingen .....</b>                                                                                | <b>71</b> |
| <b>HOOFDSTUK 5 EXTRA- EN OVERGANGSBEPALINGEN .....</b>                                                                                   | <b>72</b> |
| <b>Artikel 38 – Extra bepalingen uit hoofde van deelname vanaf 1 januari 2006 aan de FUT<br/>                regeling.....</b>           | <b>73</b> |
| <b>Artikel 39 – Extra bepalingen uit hoofde van deelname tot en met 31 december 2005 aan de<br/>                FUT regeling.....</b>    | <b>78</b> |
| <b>Artikel 40 – Overgangsbepalingen .....</b>                                                                                            | <b>79</b> |
| <b>Bijlage 1 - Overzicht variabele bedragen (grondslagen) .....</b>                                                                      | <b>80</b> |
| <b>Bijlage 2 - Inkoop pensioenaanspraken uit beschikbare premiereregeling .....</b>                                                      | <b>81</b> |
| <b>Bijlage 3 - Uitruielfactor t.b.v. uitruil PP in OP en OP in PP .....</b>                                                              | <b>85</b> |
| <b>Bijlage 4 - Vervroegings- en uitstelfactoren: .....</b>                                                                               | <b>87</b> |
| <b>Bijlage 5 - Verhogings/verlagingsfactor bij variabelisering (hoog-laag) uitkering van<br/>                ouderdomspensioen .....</b> | <b>88</b> |
| <b>Bijlage 6 - Afkoopfactoren: .....</b>                                                                                                 | <b>89</b> |
| <b>Bijlage 7 - Premiestaffel-tabel “fiscale ruimte voor pensioenopbouw”<br/>                vanaf 1 januari 2008 .....</b>               | <b>92</b> |
| <b>Bijlage 8 – Inkoop pensioenaanspraken uit de FUT regeling .....</b>                                                                   | <b>93</b> |

## HOOFDSTUK 1 TOEPASSINGSBEREIK

### Artikel 1 – Definities

In dit reglement zijn de begripsomschrijvingen uit de statuten van Stichting Pensioenfonds Astellas, gevestigd te Leiden, overeenkomstig van toepassing. Voorts gelden de volgende definities:

#### 1. **Partner:**

- a. de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer is gehuwd vóór de pensioeningangsdatum dan wel de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer vóór de pensioeningangsdatum een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap is aangegaan;
- b. indien de (gewezen) deelnemer niet is gehuwd of een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap is aangegaan, wordt op uitdrukkelijk verzoek van de (gewezen) deelnemer één ongehuwde man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer ongehuwd samenwoont door het bestuur als partner erkend indien
  - de betreffende partner geen familie is van de (gewezen) deelnemer in de rechte lijn, en
  - de betreffende partner geen bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap is aangegaan met iemand anders, en
  - de (gewezen) deelnemer en diens partner een vóór de pensioeningangsdatum notarieel verleden samenlevingscontract aan het bestuur overleggen waaruit blijkt dat er sprake is van een duurzaam samenlevingsverband.

#### 2. **Pensioendatum:**

De eerste dag van maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt.

#### 3. **Pensioeningangsdatum**

De eerste dag van de maand waarin het pensioen van de (gewezen) deelnemer ingaat, rekening gehouden met de mogelijkheid van uitstel en vervroeging van het pensioen, volgens de regels van artikel 23.

#### 4. **Scheiding:**

Beëindiging van het partnerschap door:

- a. echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden, vermissing of het aangaan van een andere, in [lid 1](#) genoemde, vorm van partnerschap met dezelfde partner;
- b. beëindiging van het ongehuwde samenlevingsverband of het samenlevingscontract als bedoeld in [lid 1 sub b](#) van dit artikel, anders dan door overlijden of het aangaan van een andere, in [lid 1](#) genoemde, vorm van partnerschap met dezelfde partner.

#### 5. **Scheidingsdatum:**

Datum waarop de scheiding wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, dan wel de datum waarop het ongehuwde samenlevingsverband wordt beëindigd of het samenlevingscontract wordt verbroken.

Een ongehuwd of niet bij de burgerlijke stand geregistreerd samenlevingsverband wordt in elk geval geacht beëindigd te zijn indien en zodra beide partners niet meer op hetzelfde adres staan ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

#### 6. **Kinderen:**

Onder kinderen wordt verstaan:

- kinderen die (uiterlijk op de pensioeningangsdatum) in een familierechtelijke betrekking tot de (gewezen) deelnemer staan;
- niet erkende kinderen van de (gewezen) deelnemer, jegens wie, blijkens een rechterlijke uitspraak of authentieke akte, tijdens hun minderjarigheid de (gewezen) deelnemer onderhoudsplichtig was;
- kinderen van de in [lid 1](#) bedoelde partner ten behoeve van wie de (gewezen) deelnemer of de in [lid 1](#) bedoelde partner recht heeft op kinderbijslag krachtens de Algemene Kinderbijslagwet.

Het bestuur kan besluiten, voor zover dat op basis van fiscale regelgeving mogelijk is, om kinderen van de in [lid 1](#) bedoelde partner van een (gewezen) deelnemer, die

vóór de pensioeningangsdatum deze hoedanigheid hebben verkregen en ten behoeve van wie geen recht op kinderbijslag bestaat krachtens de Algemene Kinderbijslagwet, als kinderen in de zin van dit reglement te beschouwen.

**7. FUT-fonds:**

De stichting: "Stichting FUT-fonds Astellas", gevestigd te Leiden.

**8. De FUT-regeling c.q. het FUT-reglement:**

De regeling inzake Flexibele Uittreding zoals die bij de werkgever van toepassing is c.q. het reglement inzake deze FUT-regeling.

**9. Deelnemersjaar:**

Een deelnemersjaar is een jaar gedurende welke sprake is van deelnemerschap in de zin van [artikel 2](#). Een gedeelte van een deelnemersjaar wordt in kalendermaanden afgerond, waarbij een halve maand of meer voor een hele maand wordt gerekend en minder dan een halve maand wordt verwaarloosd. Hierbij wordt verondersteld dat elke maand 30 dagen heeft.

**10. Levensloopregeling:**

Een regeling zoals gedefinieerd in de Wet op de loonbelasting 1964 en de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001.

**11. Werkgever:**

De vennootschap Astellas B.V., gevestigd te Leiden alsmede de aan de vennootschap gelieerde onderneming(en).

**12. Pensioenovereenkomst:**

Hetgeen tussen de werkgever en de werknemer is overeengekomen betreffende pensioen en is opgenomen in het pensioenreglement.

**13. Nabestaandenpensioen:**

Overkoepelende term voor het partnerpensioen en het wezenpensioen.

**14. Gewezen deelnemer:**

De deelnemer, ten aanzien van wie elke arbeidsovereenkomst met de werkgever anders dan door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is beëindigd en die aanspraak op pensioen ten laste van het fonds heeft.

**15. Pensioengerechtigde:**

Degene die uitkeringen ten laste van het fonds geniet.

**16. Uitvoeringsovereenkomst:**

Overeenkomst tussen de werkgever en het fonds over de uitvoering van één of meer pensioenovereenkomsten.

**17. Levenslooploon:**

De maandelijks uit te keren c.q. maandelijkse uitkering van het tegoed op een in het kader van de levensloopregeling geopende levenslooprekening gedurende de periode van levensloopverlof.

**18. Levensloopverlof:**

Onbetaald verlof al dan niet gefinancierd door gebruik te maken van een tegoed op een levenslooprekening.

**19. Franchise:**

De franchise is dat gedeelte van het inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd omdat de AOW-uitkering in zoverre in inkomen voorziet.

**20. Overrendement:**

Het verschil tussen het behaalde beleggingsrendement en het benodigde rendement ten behoeve van de verplichtingen van het fonds in enig boekjaar.

## Artikel 2 – Deelnemerschap

1. Deelnemers zijn alle werknemers die met de werkgever een arbeidsovereenkomst hebben gesloten. Het deelnemerschap vangt aan op de eerste dag van de maand van indiensttreding. Iedere deelnemer neemt deel aan de middelloonregeling als bedoeld in [hoofdstuk 2](#) van dit pensioenreglement.  
Daarnaast nemen alle deelnemers, met uitzondering van de deelnemers die geboren zijn vóór 1 januari 1950 en reeds op 31 december 2005 in dienst waren bij de werkgever, deel aan de beschikbare premieregeling als bedoeld in [hoofdstuk 3](#) van dit pensioenreglement.
2. Het deelnemerschap eindigt:
  - a. bij het bereiken van de pensioeningangsdatum;
  - b. door overlijden;
  - c. door ontslag vóór de pensioendatum, indien en voor zover [artikel 11a](#) niet van toepassing is én anders dan wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in [artikel 8](#);
  - d. door beëindiging van de periode van arbeidsongeschiktheid, gevolgd door toepassing van [artikel 11](#).

Het bestuur administreert de deelnemingsjaren van de deelnemers als bedoeld in artikel 36 van de Pensioenwet en verstrekt hierover informatie aan de (gewezen) deelnemers.

## HOOFDSTUK 2 MIDDELLOONREGELING

### Artikel 3 – Omschrijving van de pensioenaanspraken

1. De pensioenovereenkomst zoals neergelegd in dit hoofdstuk heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.
2. De (gewezen) deelnemer heeft krachtens deze pensioenregeling en met inachtneming van de overige bepalingen van dit pensioenreglement, aanspraak op:
  - a. **ouderdomspensioen** voor zichzelf;
  - b. **partnerpensioen** voor zijn of haar partner;
  - c. **wezenpensioen** voor zijn of haar kind(eren);
  - d. **bijzonder partnerpensioen** voor zijn of haar gewezen partner;
  - e. **arbeidsongeschiktheidspensioen** voor zichzelf.

## Artikel 4 - Ouderdomspensioen

1. De hoogte van het totale ouderdomspensioen is, behoudens het bepaalde in [lid 8](#) van het onderhavige artikel, gelijk aan de som van de in [artikel 14](#) en de in het onderhavige artikel bepaalde pensioenen en wordt evenredig in de tijd opgebouwd.
2. Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioeningangsdatum en wordt uitbetaald in Euro's. Het eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde.
3. De hoogte van het ouderdomspensioen is afhankelijk van de hoogte van de **pensioengrondslag**, die afhankelijk is van de hoogte van het **pensioensalaris** en de **franchise**. Deze begrippen worden in de volgende leden toegelicht.
4. Het **pensioensalaris** is gelijk aan twaalf maal het vaste maandsalaris (exclusief het eventuele positieve restantbedrag van de beschikbare premie als bedoeld in [artikel 15 lid 3](#), ongeacht de wijze waarop dit restantbedrag wordt aangewend en/of exclusief een eventuele werkgeversbijdrage aan een levensloopregeling), zoals vastgesteld op de datum van aanvang deelname en vervolgens op 1 januari van ieder kalenderjaar, vermeerderd met de daarbij behorende vakantietoeslag, alsmede de in enig kalenderjaar aan de deelnemer uitgekeerde (variabele) ploegentoeslag, vermeerderd met de daarbij behorende vakantietoeslag.

De (variabele) ploegentoeslag wordt achteraf, na afloop van een kalenderjaar, vastgesteld.

Bij overlijden van een deelnemer die op het tijdstip van overlijden nog in ploegendienst werkzaam was dan wel op dit tijdstip recht had op ploegentoeslag, wordt het (tijdelijk) partnerpensioen voor de partner en het wezenpensioen vastgesteld op basis van het over het kalenderjaar voorafgaande aan het jaar van overlijden uitgekeerde (variabele) ploegendiensttoeslag. Indien het deelnemerschap in het (voorafgaande) kalenderjaar is aangevangen, wordt de in dat jaar ontvangen (variabele) ploegendiensttoeslag herrekend naar een bedrag op jaarbasis.

Bij beëindiging van het dienstverband met de werkgever in verband met

arbeidsongeschiktheid zijn voorgaande twee volzinnen overeenkomstig van toepassing bij de vaststelling van de premievrije pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid en/of toekenning van een arbeidsongeschiktheidspensioen conform [artikel 8](#) en [9](#) van dit reglement.

5. De **franchise** wordt jaarlijks per 1 januari door het bestuur vastgesteld en is vermeld in de bijlage. Bij deze vaststelling zal het bestuur zich baseren op de verhoging of verlaging van de uitkering voor ongehuwden krachtens de Algemene Ouderdomswet (AOW). De franchise bedraagt in ieder geval de fiscaal minimaal toegestane franchise (deze is opgenomen in [bijlage 1](#)).
6. De **pensioengrondslag** is gelijk aan het pensioensalaris (zie [lid 4](#)) verminderd met de franchise (zie [lid 5](#)).
7. Het ouderdomspensioen, zoals bedoeld in dit hoofdstuk, is gelijk aan de som van de jaarlijkse, opgebouwde pensioenaanspraken tot uiterlijk de pensioendatum. Het ouderdomspensioen bedraagt voor ieder deelnemersjaar 1,75% van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag.
8. Voor de (gewezen) deelnemers, die geboren zijn vóór 1950 én die op 31 december 2005 deelnemer waren aan de pensioen- én FUT-regeling van de werkgever, is de hoogte van het ouderdomspensioen maximaal gelijk aan het in [lid 7](#) van dit onderhavige artikel bepaalde pensioen.
9. De aanspraak op ouderdomspensioen van een (gewezen) deelnemer dan wel het reeds ingegane ouderdomspensioen van de pensioengerechtigde kan zonder toestemming van diens partner als bedoeld in [artikel 1, lid 1, sub a](#), niet bij overeenkomst tussen die (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde en het fonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien in [artikel 28, lid 1](#), tenzij de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde en diens hiervoor bedoelde partner het recht op pensioenverevening ingevolge de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding expliciet hebben uitgesloten. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige zin, is nietig.

10. Bij verlaging van het pensioengevend salaris danwel bij beëindiging van de deelneming aan het fonds blijven de reeds opgebouwde aanspraken behouden.

## Artikel 5 – Partnerpensioen

1. De hoogte van het totale partnerpensioen is, behoudens het bepaalde in [lid 9](#) van dit artikel, gelijk aan de som van de in [artikel 18](#) en de in het onderhavige artikel bedoelde pensioenen en wordt evenredig in de tijd opgebouwd.
  
2. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand na overlijden van de pensioengerechtigde of de (gewezen) deelnemer en wordt uitbetaald in Euro's. Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde.  
 Het vanaf 1 januari 2005 op te bouwen partnerpensioen uit hoofde van het onderhavige hoofdstuk is gelijk aan 70% van de jaarlijks uit hoofde van het onderhavige hoofdstuk op te bouwen ouderdomspensioenaanspraken vanaf 1 januari 2005.
  
3. Bij overlijden van een deelnemer is het partnerpensioen gelijk aan het totaal uit hoofde van dit hoofdstuk opgebouwde partnerpensioen op het moment van overlijden verhoogd met 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer, uitsluitend op grond van de bepalingen in dit hoofdstuk, fictief had kunnen behalen, indien hij/zij vanaf de datum van overlijden tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen.
  
4. Indien en voor zolang de partner van de deelnemer, de 65-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt, wordt het in het vorige lid genoemde partnerpensioen verhoogd met een bedrag ter grootte van 15% van het laatst vastgestelde pensioensalaris.
  
5. De aanspraak op partnerpensioen van een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde kan zonder toestemming van die partner niet bij overeenkomst tussen de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde en het fonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien in [artikel 28 lid 1](#). Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige zin, is nietig.

6. Indien de partner meer dan tien jaar jonger is dan de overleden pensioengerechtigde of (gewezen) deelnemer, dan wordt het partnerpensioen voor die partner gekort met 3% voor elk vol jaar dat de partner meer dan tien jaar jonger is.
7. Het partnerpensioen als bedoeld in [artikel 1, lid 1, sub b](#), wordt alleen toegekend als de gerechtigde op dat partnerpensioen aan de hand van een uittreksel uit het bevolkingsregister kan aantonen op het tijdstip van overlijden met de pensioengerechtigde of de (gewezen) deelnemer te hebben samengewoond.
8. Voor de (gewezen) deelnemers, die geboren zijn vóór 1950 én die op 31 december 2005 deelnemer waren aan de pensioen- én FUT-regeling van de werkgever, is de hoogte van het partnerpensioen maximaal gelijk aan het in [lid 3, 4](#) en [5](#) van het onderhavige artikel bepaalde pensioen.
9. Bij beëindiging van de deelneming aan het fonds blijven de reeds opgebouwde aanspraken behouden.

## Artikel 6 - Uitruil partnerpensioenen in een extra (hoger) ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer, wiens deelnemerschap aan deze pensioenregeling is beëindigd, heeft op de pensioeningangsdatum eenmalig het recht het partnerpensioen geheel (voor 100%) dan wel voor de helft (voor 50%), en met inachtneming van het hierna bepaalde, onherroepelijk om te zetten in een hoger ouderdomspensioen, met inachtneming van de fiscale maxima.
2. Indien de (gewezen) deelnemer gebruik wenst te maken van het recht het partnerpensioen (geheel of gedeeltelijk) uit te ruilen voor een hoger ouderdomspensioen (uitruilrecht) geeft de (gewezen) deelnemer dit op een door het fonds ter beschikking gesteld formulier, uiterlijk 3 maanden vóór (vervroegde) de pensioendatum, dan wel binnen 3 maanden nadat zijn dienstverband is beëindigd, aan. Indien de (gewezen) deelnemer met een partner als bedoeld in [artikel 1, lid 1](#), van dit reglement gebruik maakt van het uitruilrecht, dient het formulier mede door diens partner ondertekend te worden.
3. Bij uitruil komt de aanspraak op partnerpensioen, afhankelijk van de gemaakte keuze voor 100% dan wel 50% uitruil, geheel dan wel voor 50% te vervallen en wordt de aanspraak op ouderdomspensioen verhoogd. De verhoging van het ouderdomspensioen (extra ouderdomspensioen als gevolg van uitruil) wordt volgens onderstaande formule vastgesteld:

Extra OP = uitruilfactor \* PP \* uitruilpercentage, waarbij:

Extra OP = het uit de uitruil te verkrijgen extra ouderdomspensioen.

Uitruilfactor = de uitruilfactor wordt door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld; de factor is in een bijlage bij dit reglement opgenomen.

De uitruilfactor kan jaarlijks worden aangepast door het bestuur van het fonds en gehoord de actuaris. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de uitruilfactor als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen. De uitruilfactor zoals geldend op de pensioeningangsdatum is bepalend voor de vaststelling van het uit de uitruil te verkrijgen extra ouderdomspensioen.

PP = het op de (dag voorafgaande aan de) pensioeningangsdatum opgebouwde partnerpensioen ná aftrek van eventuele aan gewezen partners toegekende aanspraken op bijzonder partnerpensioen.

Uitruilpercentage = 100% of 50% afhankelijk van de keuze van de (gewezen) deelnemer en diens partner om het partnerpensioen volledig (100%) dan wel voor de helft (50%) uit te ruilen.

De keuze om op de pensioeningangsdatum het partnerpensioen volledig of gedeeltelijk uit te ruilen in een extra (hoger) ouderdomspensioen heeft géén gevolgen voor eventuele voor de kinderen verzekerde wezenpensioenen.

**Artikel 6a – Uitruil ouderdomspensioen in een extra (hoger) partnerpensioen**

1. De (gewezen) deelnemer heeft:
  - bij uitdiensttreding; en
  - op de pensioeningangsdatumeenmalig het recht het ouderdomspensioen om te ruilen in partnerpensioen tot maximaal 70% van het na de uitruil resterende ouderdomspensioen en met inachtneming van het hierna bepaalde, onherroepelijk om te zetten in een hoger partnerpensioen, met inachtneming van de fiscale maxima.
2. Indien de (gewezen) deelnemer gebruik wenst te maken van het recht het ouderdomspensioen (geheel of gedeeltelijk) uit te ruilen voor een hoger partnerpensioen (uitruilrecht), geeft de (gewezen) deelnemer dit, op een door het fonds ter beschikking gesteld formulier, uiterlijk 3 maanden vóór de (vervroegde) pensioendatum, dan wel binnen 3 maanden nadat zijn dienstverband is beëindigd, aan. Indien de (gewezen) deelnemer met een partner als bedoeld in [artikel 1 lid 1](#), van dit reglement gebruik maakt van het uitruilrecht, dient het formulier mede door diens partner ondertekend te worden.
3. Bij uitruil komt de aanspraak op ouderdomspensioen, afhankelijk van de gemaakte keuze voor het gedeelte dat is omgezet in partnerpensioen te vervallen en wordt de aanspraak op partnerpensioen verhoogd. De uitruilfactoren zijn opgenomen in [bijlage 3](#).
4. De keuze om het ouderdomspensioen volledig of gedeeltelijk uit te ruilen in een extra (hoger) partnerpensioen heeft géén gevolgen voor de hoogte van de eventuele voor de kinderen verzekerde wezenpensioenen.

## Artikel 7 – Wezenpensioen

1. De hoogte van het totale wezenpensioen is, behoudens het bepaalde in [lid 6](#) van het onderhavige artikel, gelijk aan de som van de in [artikel 19](#) en het onderhavige artikel bedoelde pensioenen en wordt evenredig in de tijd opgebouwd.
2. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand na overlijden van de deelnemer, de pensioengerechtigde of de gewezen deelnemer en wordt uitbetaald in Euro's. Het wezenpensioen loopt door tot de laatste dag van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt.

Het wezenpensioen kan ingaan of doorlopen voor kinderen ouder dan 18 jaar, indien en voor zolang zij studerend zijn krachtens de bepalingen van de Wet op de studiefinanciering of de Algemene Kinderbijslagwet.

Het wezenpensioen voor een studerend kind loopt uiterlijk door tot de eerste dag van de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt.

Het wezenpensioen eindigt in ieder geval op de laatste dag van de maand van overlijden van het kind.

3. Het vanaf 1 januari 2005 op te bouwen wezenpensioen per kind uit hoofde van het onderhavige hoofdstuk is gelijk aan 14% van de jaarlijks op te bouwen aanspraken op ouderdomspensioen vanaf 1 januari 2005. Voor de vaststelling van het totale wezenpensioen worden maximaal vijf kinderen in aanmerking genomen.
4. Bij overlijden van een deelnemer is het wezenpensioen per kind gelijk aan het totaal uit hoofde van [hoofdstuk 2](#) (en/of [hoofdstuk 5](#), [artikel 39](#) (overgangsbepalingen) opgebouwde wezenpensioen gebaseerd op het aantal deelnemersjaren dat de deelnemer op grond van de bepalingen in dit hoofdstuk, fictief had kunnen behalen, indien hij/zij vanaf de datum van overlijden tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen.
5. Het wezenpensioen per kind wordt verdubbeld indien er geen recht op (bijzonder) partnerpensioen voor een (gewezen) partner bestaat.

6. Voor de (gewezen) deelnemers, die geboren zijn vóór 1950 én die op 31 december 2005 al deelnemer waren aan de pensioen- én FUT-regeling van de werkgever, is de hoogte van het wezenpensioen maximaal gelijk aan het in [lid 3](#), [4](#) en [5](#) van het onderhavige artikel bepaalde pensioen.
7. Bij verlaging van het pensioengevend salaris danwel bij beëindiging van de deelneming aan het fonds blijven de reeds opgebouwde aanspraken behouden.

## **Artikel 8 – Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid**

1. Voor de in [artikel 2 lid 1](#) genoemde personen, wiens dienstverband met de werkgever wordt verbroken wegens het genieten van een uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), naar een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80% of meer, zal de opbouw van het pensioen premievrij worden voortgezet tot uiterlijk de pensioendatum. De pensioenopbouw die samenhangt met de arbeidsongeschiktheid vindt plaats op basis van de pensioengrondslag zoals die van toepassing was per 1 januari van het jaar waarin het dienstverband in verband met arbeidsongeschiktheid is verbroken. Op deze pensioengrondslag kunnen overeenkomstig [artikel 12](#) toeslagen worden verleend.
2. Bij beëindiging van de periode van arbeidsongeschiktheid, anders dan wegens pensionering of overlijden, vinden de bepalingen van [artikel 11](#) toepassing. [Artikel 11](#) zal niet worden toegepast indien de door de beëindiging van de arbeidsongeschiktheid vrijgekomen arbeidscapaciteit weer wordt aangewend in dienst van de werkgever.

## Artikel 9 - Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Aan de in [artikel 2 lid 1](#) genoemde personen die na 24 maanden volledige arbeidsongeschiktheid door de werkgever worden ontslagen, zal vanaf de datum van ontslag een arbeidsongeschiktheidspensioen worden toegekend.
2. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt 80% van het bruto jaarinkomen verminderd met 70% van het van het dagloon afgeleide jaarloon dat ingevolge de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) geldt voor de betrokken werknemer. Het bruto jaarinkomen is gelijk aan dertien maal het vaste maandsalaris, vermeerderd met de daarbij behorende vakantietoeslag, alsmede vermeerderd met de (variabele) ploegendiensttoeslag inclusief de daarbij behorende vakantietoeslag en 13<sup>e</sup> maanduitkering, die is toegekend over het kalenderjaar voorafgaande aan het jaar waarin het dienstverband in verband met arbeidsongeschiktheid werd verbroken.
3. Op het ingegane arbeidsongeschiktheidspensioen vindt toeslagverlening plaats conform het bepaalde in [artikel 12](#) (toeslagen).
4. De uitkering wordt beëindigd zodra geen sprake meer is van volledige arbeidsongeschiktheid volgens de dan geldende bepalingen van de WIA dan wel bij het bereiken van de pensioendatum.

## Artikel 10 - Bijdragen

1. De deelnemer en de werkgever dragen bij in de kosten van de middelloonregeling als bedoeld in [hoofdstuk 2](#) van dit pensioenreglement. De verschuldigde bijdrage wordt jaarlijks door de actuaris van het fonds bepaald volgens een in de uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de werkgever vastgelegde methode. De uitvoeringsovereenkomst ligt voor de deelnemer ter inzage bij de werkgever.
2. De in [lid 1](#) van dit artikel bedoelde bijdrage zal worden uitgedrukt in een percentage van de som van de pensioengrondslagen.
3. Indien en voor zover de deelnemer dient bij te dragen in de kosten van de middelloonregeling als bedoeld in [hoofdstuk 2](#) van dit pensioenreglement, wordt die bijdrage bepaald in het collectieve arbeidsvoorwaardenoverleg.  
De eigen bijdrage van de deelnemer wordt door de werkgever ingehouden op het salaris, in dezelfde termijnen als waarin het salaris wordt uitbetaald.
4. Ten behoeve van de deelnemer die valt onder het bepaalde in [artikel 8 lid 1](#) is geen bijdrage meer verschuldigd.
5. In een uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de werkgever zal de hoogte van de door de werkgever te betalen premie voor het in [artikel 9](#) aangegeven arbeidsongeschiktheidspensioen worden vastgelegd.

## Artikel 11 - Beëindiging van het deelnemerschap

1. Wanneer het deelnemerschap eindigt door ontslag vóór de pensioendatum, gelden de volgende bepalingen:
  - a. de gewezen deelnemer behoudt premievrije aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen.
  - b. de in sub a bedoelde premievrije aanspraken worden conform de artikelen [4](#), [5](#) en [7](#) vastgesteld met inachtneming van het aantal deelnemersjaren krachtens deze pensioenregeling en zullen volledig worden gefinancierd.
2. Wanneer aanspraak bestaat op voortzetting van de pensioenopbouw ten laste van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (Stichting FVP), heeft de gewezen deelnemer recht op aanvullende pensioenaanspraken tegenover het fonds. De aanvullende pensioenaanspraken worden achteraf, na afloop van de werkloosheidsperiode, berekend en toegekend conform de in de Bijdrageregelen FVP vastgelegde wijze. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met het door de Stichting FVP vastgestelde voortzettings- en verstrekkingpercentage.

Op een FVP-bijdrage kan recht bestaan bij onvrijwillige werkloosheid, terwijl wordt voldaan aan de bepalingen van de Bijdrageregelen FVP. De Bijdrageregelen FVP liggen bij het fonds ter inzage.

Werknemers die met ingang van 1 januari 2011 werkloos worden komen niet meer in aanmerking voor bijdragen van de Stichting FVP.

## Artikel 11a – Vrijwillige voortzetting pensioenopbouw

1. Indien het deelnemerschap eindigt door ontslag vóór het bereiken van de pensioendatum, kan het bestuur op verzoek van de gewezen deelnemer toestaan dat het deelnemerschap direct aansluitend vrijwillig wordt voortgezet voor een periode van maximaal drie jaar, met inachtneming van het daaromtrent bepaalde krachtens wet- en regelgeving. Het verzoek tot vrijwillige voortzetting dient binnen drie maanden na de beëindiging van het deelnemerschap schriftelijk bij het bestuur te zijn ingediend. Het bestuur kan, onverminderd het hierna bepaalde, voorwaarden verbinden aan het inwilligen van het hiervoor bedoelde verzoek.  
Vrijwillige voortzetting ziet uitsluitend op de middelloonregeling zoals opgenomen in dit hoofdstuk van het pensioenreglement.
2. Vrijwillige voortzetting kan niet plaats vinden in de periode van drie jaar voorafgaand aan de feitelijke pensioendatum ingevolge dit pensioenreglement, tenzij door de gewezen deelnemer aannemelijk wordt gemaakt dat de arbeidsovereenkomst met de werkgever om medische redenen door de gewezen deelnemer is beëindigd. Vrijwillige voortzetting kan eveneens niet plaatsvinden voor zover op basis van [artikel 11 lid 2](#) aanspraak bestaat op voortzetting van de pensioenopbouw ten laste van Stichting FVP.
3. Voor de gewezen deelnemer die geen loonvervangende of loongerelateerde uitkering ontvangt waarop de bijdrage in minder gebracht kan worden, geldt dat het in [lid 1](#) bedoelde verzoek alleen dan zal worden ingewilligd indien de gewezen deelnemer ten minste drie jaar deelnemer is geweest en indien en zolang hij niet deelneemt aan een andere pensioenvoorziening.
4. Voor de deelnemer die het deelnemerschap vrijwillig voortzet geldt in afwijking van [artikel 10 lid 1](#), dat de volledige bijdrage (zowel werkgevers- als werknemersgedeelte) is verschuldigd.

De hoogte van de pensioengrondslag wordt tijdens de voortzetting vastgesteld conform het in [artikel 4](#) bepaalde ten aanzien van de pensioengrondslag en het pensioensalaris. Het pensioengevend salaris wordt gedurende de vrijwillige

voortzetting jaarlijks aangepast aan de algemene CAO-wijziging bij de werkgever.

5. De in [lid 1](#) en [lid 2](#) genoemde (maximale) termijnen van drie jaar zijn niet van toepassing indien en zolang de betrokkene in aansluiting op de beëindiging van het dienstverband een loongerelateerde uitkering geniet die bedoeld is de inkomsten uit het beëindigde dienstverband te vervangen en de loongerelateerde uitkering voortvloeit uit een regeling die is afgesproken tussen werkgever en werknemer(s). In dat geval duurt de vrijwillige voortzetting voor zolang de loongerelateerde uitkering voortduurt. Werkgever en werknemers kunnen in de in dit lid genoemde situatie, in afwijking van [lid 4](#), een andere verdeling van de bijdrage overeenkomen.
6. De vrijwillige voortzetting als bedoeld in [lid 1](#) van dit artikel kan door de deelnemer of het bestuur worden beëindigd door een aangetekende schriftelijke mededeling dienaangaande aan het bestuur, c.q. de deelnemer. De beëindiging gaat, met inachtneming van een eventuele aangegeven datum van beëindiging, in met ingang van de eerste dag van de maand volgend op die waarin de mededeling is ontvangen.

De voortzetting van de deelneming eindigt voorts:

- a. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door het bestuur te bepalen tijdstip;
- b. door overlijden van de deelnemer, met ingang van de eerste dag van de maand na het overlijden van de deelnemer;
- c. zodra de deelnemer komt te behoren tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet, hetzij krachtens enige bepaling van een collectieve arbeidsovereenkomst, een regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden of een ondernemingspensioenregeling verplicht zijn tot deelneming in het fonds of in een andere pensioenregeling;
- d. zodra door hem de pensioendatum wordt bereikt;
- e. zodra er geen sprake meer is van een situatie zoals bedoeld in [lid 5](#) en de voortzetting heeft reeds langer dan drie jaar geduurd.

In geval van beëindiging van de vrijwillige voortzetting worden de verworven pensioenaanspraken vastgesteld conform het bepaalde in [artikel 11](#).

## Artikel 12 – Toeslagen

1. Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden in beginsel jaarlijks toeslagen verleend. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. De hoogte van de toeslagverlening is afhankelijk van de overrendementen van het fonds.
2. De in [lid 1](#) bedoelde pensioenrechten en pensioenaanspraken betreffen:
  - a. de tijdens het deelnemerschap ten behoeve van de deelnemer opgebouwde pensioenen als bedoeld in artikel [4](#), [5](#) en [7](#) (inclusief de premievrij gemaakte pensioenaanspraken indien en zolang als het deelnemerschap voortduurt als bedoeld in [artikel 40 lid 1](#));
  - b. de ingegane pensioenen (inclusief de krachtens [artikel 38](#) en [39](#) ingekochte pensioenen en inclusief de ingegane pensioenen op grond van [17](#));
  - c. de premievrije pensioenen (exclusief de premievrij gemaakte pensioenaanspraken indien en zolang het deelnemerschap voortduurt zoals bedoeld in [artikel 40 lid 1](#));
  - d. de pensioengrondslagen van de in [artikel 8](#) bedoelde personen alsmede de opgebouwde pensioenaanspraken van deze personen; en
  - e. het aan de vereveningsgerechtigde partner toekomende deel van het ouderdomspensioen als bedoeld in [artikel 24 sub f](#), indien en voor zover de vereveningsplichtige deelnemer zijn deelnemerschap niet heeft beëindigd;
  - f. de aan de gewezen partner toekomende aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
3. De toeslag wordt uitgedrukt in een percentage en kan worden toegekend over de som van het ingegane, premievrije of opgebouwde (deel van het) pensioen, dan wel de pensioengrondslagen, en reeds eerder verleende toeslagen.
4. De toeslagverlening is voorwaardelijk. Er bestaat geen recht op toeslagverlening en het is ook voor de lange termijn niet zeker of en in hoeverre toeslagverlening zal plaatsvinden. Een besluit om in enig jaar op basis van dit artikel een toeslagverlening te verlenen, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren te verlenen toeslagen en houdt geen inperking in van de beleidsvrijheid die het bestuur heeft op grond van dit artikel.

5. Het bestuur behoudt zich het recht voor om dit voorwaardelijke toeslagbeleid aan te passen. Toekomstige wijzigingen zijn verbindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden.

## HOOFDSTUK 3 BESCHIKBARE PREMIEREGELING

Voor de deelnemers die reeds in dienst waren op 31 december 2005 en die geboren zijn op of na 1 januari 1950, dan wel de deelnemers die op of na 1 januari 2006 in dienst zijn getreden, zijn de bepalingen zoals opgenomen in het onderhavige hoofdstuk van toepassing.

### Artikel 13 – Omschrijving van de aanspraak respectievelijk recht op pensioenkapitaal

1. De pensioenovereenkomst zoals neergelegd in dit hoofdstuk heeft het karakter van een premieovereenkomst.
2. De (gewezen) deelnemer heeft met inachtneming van de bepalingen uit het onderhavige hoofdstuk van dit pensioenreglement, aanspraak respectievelijk recht op een pensioenkapitaal.

Het pensioenkapitaal wordt tijdsevenredig opgebouwd door de door de werkgever beschikbaar gestelde premies (zie [artikel 15](#)). Bij de berekening van de beschikbaar te stellen premies wordt uitgegaan van:

- a. de pensioengrondslag van de deelnemer die afhankelijk is van de hoogte van het pensioensalaris en de franchise. Deze begrippen worden in [lid 3](#) toegelicht;
- b. de leeftijd van de deelnemer; en
- c. de deeltijdfactor.

Tevens is een rendementdeling op het pensioenkapitaal van toepassing (zie [artikel 16](#)). Op de pensioeningangsdatum kan de (gewezen) deelnemer het opgebouwde pensioenkapitaal aanwenden voor ouderdomspensioen (zie [artikel 14](#)) en/of partnerpensioen en wezenpensioen (zie [artikel 18](#) respectievelijk [artikel 19](#)).

3. Het **pensioensalaris** is gelijk aan het vaste maandsalaris (exclusief het eventuele positieve restantbedrag van de beschikbare premie als bedoeld in [artikel 15 lid 3](#), ongeacht de wijze waarop dit restantbedrag wordt aangewend en/of exclusief een eventuele werkgeversbijdrage aan een levensloopregeling), zoals vastgesteld op de

datum van aanvang deelname en vervolgens iedere maand van ieder kalenderjaar, vermeerderd met de voor die maand daarbij behorende vakantietoeslag en de in enige kalendermaand aan de deelnemer uitgekeerde (variabele) ploegendiensttoeslag, vermeerderd met de daarbij behorende vakantietoeslag.

De **franchise** bedraagt 1/12 van de in [artikel 4 lid 5](#) bedoelde franchise.

De **pensioengrondslag** is gelijk aan het pensioensalaris verminderd met de franchise.

Het **franchise-verschil** is gelijk aan 1/12 van het verschil tussen de krachtens [artikel 4 lid 5](#), vastgestelde franchise voor de berekening van het ouderdomspensioen op grond van [hoofdstuk 2](#) en de fiscaal minimaal toegestane franchise die is vermeld in de bijlage.

## Artikel 14 – Ouderdomspensioen

1. De hoogte van het totale ouderdomspensioen is, behoudens het bepaalde in [artikel 4 lid 8](#), gelijk aan de som van de in de [artikel 4](#) en de in het onderhavige artikel bepaalde pensioenen.
2. De hoogte van het ouderdomspensioen (en partnerpensioen indien de deelnemer op grond van [artikel 17 lid 1](#) heeft gekozen voor een bijbehorend partnerpensioen) zoals bedoeld in het onderhavige hoofdstuk is afhankelijk van:
  - a. de hoogte van het pensioenkapitaal dat op de pensioeningangsdatum voor de (gewezen) deelnemer is opgebouwd, alsmede
  - b. de hoogte van de solvabiliteitsopslag en excasso-opslag die conform het bepaalde in [artikel 17 lid 2](#) van dit reglement bij aanwending van het pensioenkapitaal op het pensioenkapitaal in mindering wordt gebracht, alsmede
  - c. de tariefgrondslagen die het fonds op de pensioeningangsdatum (zoals omschreven in [artikel 17 lid 3](#)) hanteert voor de omzetting van het pensioenkapitaal.

## Artikel 15 – Hoogte van de beschikbare premie

1. De door de werkgever beschikbaar te stellen premie (per maand) is onder meer afhankelijk van de leeftijd én datum indiensttreding van de deelnemer en is vastgelegd in [artikel 20 lid 2, 3 en 4](#), met dien verstande dat de werkgeversbijdrage als bedoeld in [artikel 20 lid 2, 3 en 4](#) niet meer mag bedragen dan het in [lid 2](#) bedoelde fiscale maximum bedrag.
2. De fiscaal maximale premie (per maand) is gelijk aan de optelsom van het percentage van de pensioengrondslag en het percentage van het franchiseverschil en wordt vastgesteld (per maand) volgens de in de bijlage opgenomen premiestaffel-tabel. De pensioenbegrippen zoals opgenomen in [artikel 13 lid 2](#) worden hierbij in beschouwing genomen.
3. De beschikbare premie wordt voor het eerst vastgesteld per de datum van opneming in de regeling. Vervolgens wordt de premie maandelijks vastgesteld.
4. Iedere maand van deelnemerschap wordt bekeken in hoeverre de bijdrage zoals van toepassing in [artikel 20 lid 2, 3 of 4](#), meer dan wel minder bedraagt dan de op basis van de hiervoor vermelde tabel vastgestelde beschikbare premie. Indien het verschil positief is dan wordt het restantbedrag naar keuze van de deelnemer en conform de CAO-bepalingen op een andere wijze (buiten het fonds) aangewend.

Indien het verschil tussen de bijdrage genoemd in [artikel 20 lid 2, 3 of 4](#) en de op basis van de hiervoor vermelde tabel vastgestelde beschikbare premie daarentegen nihil danwel negatief is, dan zal de bijdrage maximaal gelijk zijn aan de in artikel 20 lid 2, 3 of 4 vastgestelde bijdrage.

## Artikel 16 – Pensioenkapitaal en rendementdeling

1. De beschikbaar gestelde premies worden onder aftrek van administratiekosten en de kosten van vermogensbeheer ten behoeve van de deelnemer gestort voor de vorming van een pensioenkapitaal op naam van de desbetreffende deelnemer. De administratiekosten en de kosten van vermogensbeheer worden achteraf na afloop van het kalenderjaar via de rendementdeling in mindering gebracht. Het pensioenkapitaal is eigendom van het fonds; de deelnemer heeft een aanspraak jegens het fonds ter hoogte van de gelden en waarde van het vorengenoemde pensioenkapitaal.
2. De rendementdeling op het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer wordt jaarlijks per 1 januari volgend op het betreffende jaar door het bestuur vastgesteld en uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld pensioenkapitaal in het betreffende jaar (zie [lid 3](#), [4](#) en [5](#)).  
Bij aanwending of overdracht van het pensioenkapitaal of aanwending bij scheiding wordt op dat tijdstip een slotrendement vastgesteld op basis van een geschat feitelijk rendement, afgeleid van de door de vermogensbeheerder opgestelde kwartaalrapportage(s) voorafgaand aan de datum waarop het pensioenkapitaal wordt aangewend of overgedragen (zie [lid 6](#) en [7](#)).
3. Het rendementdelingspercentage wordt verkregen door het **nog te verdelen beleggingsresultaat** (zie [lid 4](#)) uit te drukken in een op twee decimalen naar beneden afgerond percentage van het **totaal van de gemiddelde pensioenkapitalen** in het betreffende jaar.
4. Het nog te verdelen beleggingsresultaat is het netto beleggingsresultaat over de in het betreffende jaar belegde pensioenkapitalen, vermeerderd met een eventueel rest-rendementdeling van het vorige jaar als bedoeld in [lid 5](#) en verminderd met het reeds toegekende slotrendement als bedoeld in [lid 6](#).

Het netto beleggingsresultaat over de in het betreffende jaar belegde pensioenkapitalen bedraagt dat gedeelte van het totale beleggingsresultaat van het fonds dat toegerekend kan worden aan de pensioenkapitalen (beschikbare premieregeling) verminderd met de beleggings- en administratiekosten die toegerekend kunnen worden aan de pensioenkapitalen (beschikbare premieregeling).

5. Het gemiddelde pensioenkapitaal in het betreffende jaar wordt per (gewezen) deelnemer vastgesteld als volgt:

$$\text{GPK} = \frac{(\text{PK} + \text{RD}) \cdot 360 + (\text{S} \cdot \text{D}) - (\text{O} \cdot \text{D})}{360} \quad \text{waarbij:}$$

GPK = gemiddeld pensioenkapitaal.

PK = pensioenkapitaal per 31 december van het voorgaande jaar.

RD = rendementdeling over het voorgaande jaar, per 1 januari van het betreffende jaar.

S\*D = som van de producten van elke door de werkgever op grond van [artikel 15](#) en/of [20](#) ter beschikking gestelde premie (hierna te noemen storting) en de daarbij behorende periode in dagen liggende tussen de datum van storting in het betreffende jaar en 31 december daaropvolgend.

O\*D = het product van de op de scheidingsdatum te verrichten gedeeltelijke onttrekking van het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer in verband met de krachtens [artikel 24 sub a.](#) of [sub b.](#) aan de gewezen partner toe te kennen aanspraak op bijzonder partnerpensioen uit hoofde van [hoofdstuk 3](#) als gevolg van de scheiding en de daarbij behorende periode in dagen liggende tussen de datum van storting in het betreffende jaar en 31 december daaropvolgend.

Bij deze berekeningen wordt een maand op dertig dagen gesteld en wordt aangenomen dat de stortingen op de laatste dag van de betreffende maand hebben plaatsgevonden.

Het deel van het nog te verdelen beleggingsresultaat dat, door afrondingsverschillen voortvloeiende uit de gehanteerde berekeningsmethodiek, niet is gebruikt als rendementdeling, zal worden toegevoegd aan het te verdelen netto beleggingsresultaat van het volgende jaar.

6. Bij aanwending of overdracht van het pensioenkapitaal wordt op dit tijdstip een slotrendement vastgesteld en toegevoegd aan het op dit tijdstip opgebouwde pensioenkapitaal. Het slotrendement vindt plaats op basis van een geschat feitelijk rendement op basis van de door de vermogensbeheerder opgestelde kwartaalrapportage(s), voorafgaand aan de datum van aanwending of overdracht van het pensioenkapitaal.

Hierbij gelden de volgende bepalingen:

- a. het gemiddeld pensioenkapitaal wordt naar analogie van het bepaalde in [lid 5](#) vastgesteld van 1 januari van het lopende jaar tot de aanwendings- of overdrachtsdatum;
- b. voor de vaststelling van het slotrendement wordt het geschat feitelijk rendement afgeleid van de laatstelijk bekende kwartaalrapportage voorafgaand aan de datum van aanwending of overdracht van het pensioenkapitaal. Hiertoe wordt een jaarrendement vastgesteld. Dit jaarrendement wordt vermenigvuldigd met de breuk waarbij de teller bestaat uit het aantal dagen van 1 januari tot de aanwendings- of overdrachtsdatum en de noemer bestaat uit 360 dagen;
- c. indien over het kalenderjaar voorafgaande aan het jaar waarin het pensioenkapitaal wordt aangewend of overgedragen nog geen rendementdeling heeft plaatsgevonden (het rendementdelingspercentage per 1 januari van het jaar waarin de aanwending of overdracht plaatsvindt, over het gemiddeld pensioenkapitaal in het voorgaande boekjaar, is nog niet door het bestuur vastgesteld), wordt over het gemiddeld pensioenkapitaal in het

voorgaande boekjaar een slotrendement toegekend op basis van een geschat feitelijk rendement conform de laatste kwartaalrapportage van het jaar (31 december) voorafgaand aan 1 januari van het jaar waarin de aanwending of overdracht van het pensioenkapitaal plaatsvindt.

- d. bij aanwending of overdracht van het pensioenkapitaal kan sprake zijn van rendementdeling conform zowel de bepalingen b. en c. van dit lid.
7. Indien als gevolg van scheiding gedeeltelijk pensioenkapitaal wordt onttrokken, wordt een (slot)rendement als bedoeld in dit artikel toegekend.

## Artikel 17 – Aanwending van het pensioenkapitaal

1. Het opgebouwde pensioenkapitaal wordt bij het bereiken van de pensioendatum door de (gewezen) deelnemer aangewend voor een ouderdomspensioen, ingaande vanaf leeftijd 65, dan wel een ouderdomspensioen, ingaande vanaf leeftijd 65 in combinatie met een (latent) partnerpensioen en (latent) wezenpensioen en wordt uitbetaald in Euro's. Hierbij geldt dat het totale ouderdomspensioen uit [hoofdstuk 2](#) en [3](#) van het onderhavige pensioenreglement nimmer meer zal bedragen dan 100% van het laatstgenoten pensioensalaris. Indien een partnerpensioen wordt ingekocht, zal dit partnerpensioen 70% van het in te kopen ouderdomspensioen vanaf leeftijd 65 bedragen. Het wezenpensioen per kind bedraagt 14% van het ouderdomspensioen.
2. Bij de aanwending van het pensioenkapitaal wordt een solvabiliteitsopslag en een excasso-opslag in mindering gebracht op het pensioenkapitaal.

Het aan te wenden pensioenkapitaal wordt op de volgende wijze vastgesteld:

$$\frac{\text{opgebouwd spaarkapitaal}}{(1 + \text{excasso-opslag}) \times (1 + \text{solvabiliteitsopslag})}$$

De solvabiliteitsopslag wordt jaarlijks per 1 januari door het bestuur van het fonds vastgesteld. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de solvabiliteitsopslag als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen. Het bestuur zorgt er voor dat de (gewezen) deelnemers en overige belanghebbenden op toegankelijke wijze kennis kunnen nemen van de vastgestelde solvabiliteitsopslag en excasso-opslag. Zowel de solvabiliteitsopslag als de excasso-opslag is vermeld in de bijlage behorende bij dit pensioenreglement.

3. De aanwending van het pensioenkapitaal geschiedt op basis van sekseneutrale actuariële grondslagen en methoden zoals opgenomen in de bijlage bij dit pensioenreglement. De grondslagen zoals geldend op de pensioendatum zijn bepalend voor de vaststelling van de te verkrijgen aanspraken. De inkooptarieven worden door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, op basis van collectief actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld en zijn in een bijlage bij dit reglement opgenomen.

De inkooptarieven kunnen jaarlijks (per kalenderjaar), door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, worden aangepast. De inkooptarieven zoals geldend op de afkoopdatum zijn bepalend voor de vaststelling van de te verkrijgen aanspraken. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de inkoopfactoren als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

4. Indien vóór het bereiken van de pensioendatum de (gewezen) deelnemer overlijdt, dan zal het op de overlijdensdatum beschikbare pensioenkapitaal worden aangewend voor een partnerpensioen ten behoeve van de partner gecombineerd met een wezenpensioen, indien en voor zover kind(eren) aanwezig zijn.

Als er uitsluitend kinderen zijn dan wordt het kapitaal geheel aangewend voor wezenpensioen.

De hoogte van het partnerpensioen, zoals bedoeld in het onderhavige hoofdstuk, is afhankelijk van:

- a. de hoogte van het pensioenkapitaal dat op de pensioeningangsdatum of de eerdere overlijdensdatum voor de (gewezen) deelnemer is opgebouwd, alsmede
- b. de hoogte van de solvabiliteitsopslag en excasso-opslag die conform het bepaalde in [lid 2](#) van dit artikel bij aanwending van het pensioenkapitaal op het pensioenkapitaal in mindering wordt gebracht, alsmede
- c. de tariefgrondslagen die het fonds op de pensioeningangsdatum of de eerdere overlijdensdatum hanteert voor de omzetting van het pensioenkapitaal, alsmede
- d. het aantal aanwezige kinderen en de leeftijd van de kind(eren) op het moment van overlijden van de (gewezen) deelnemer.

Het wezenpensioen bedraagt voor iedere wees 14% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen per kind wordt verdubbeld, indien er geen recht op (bijzonder) partnerpensioen voor een (gewezen) partner bestaat.

Indien geen partner en/of wezen aanwezig zijn, zal het beschikbare pensioenkapitaal ten gunste van het fonds worden uitgekeerd.

5. Nadat het opgebouwde pensioenkapitaal is aangewend voor een ouderdomspensioen, dan wel ouderdomspensioen in combinatie met een partnerpensioen en wezenpensioen, kan het ingegane ouderdoms- en/of partnerpensioen en wezenpensioen jaarlijks op grond van het bepaalde in [artikel 12](#) van het onderhavige pensioenreglement worden aangepast.

## Artikel 18 – Partnerpensioen

1. De hoogte van het totale partnerpensioen is, behoudens het bepaalde in [artikel 5 lid 9](#), gelijk aan de som van de in [artikel 5](#) en het in [artikel 17](#) bedoelde partnerpensioen. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand na overlijden van de pensioengerechtigde of de (gewezen) deelnemer en wordt uitbetaald in Euro's. De uitkeringen eindigen op de laatste dag van de maand van het overlijden van de gerechtigde.
2. Het partnerpensioen ten behoeve van de partner als bedoeld in [artikel 1 lid 1, sub b](#), wordt alleen toegekend als de gerechtigde op dat partnerpensioen aan de hand van een uittreksel uit het bevolkingsregister kan aantonen op het tijdstip van overlijden met de pensioengerechtigde of de (gewezen) deelnemer te hebben samengewoond.

## Artikel 19 – Wezenpensioen

1. De hoogte van het totale wezenpensioen is, behoudens het bepaalde in [artikel 7 lid 6](#), gelijk aan de som van de in [artikel 7](#) en het in [artikel 17](#) bedoelde wezenpensioen.
2. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand na overlijden van de (gewezen) deelnemer of de pensioengerechtigde en wordt uitbetaald in Euro's.

Het wezenpensioen loopt door tot de laatste dag van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt. Het wezenpensioen kan ingaan of doorlopen voor kinderen ouder dan 18 jaar, indien en voor zolang zij studerend zijn krachtens de bepalingen van de Wet op de studiefinanciering of de Algemene Kinderbijslagwet.

Het wezenpensioen voor een studerend kind loopt uiterlijk door tot de eerste dag van de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van het kind.

## Artikel 20 – Bijdragen

1. Voor het ouderdomspensioen uit hoofde van [artikel 14](#) van dit pensioenreglement wordt maandelijks een beschikbare premie vastgesteld. Met inachtneming van het in [artikel 13](#) van dit pensioenreglement bepaalde is de door de werkgever beschikbaar te stellen premie afhankelijk van het in de leden [2](#), [3](#) en [4](#) van het onderhavige artikel bepaalde.
2. Voor de deelnemers die reeds in dienst waren op 31 december 2005 en die geboren zijn op of na 1 januari 1961, alsmede de deelnemer die op of na 1 januari 2006 in dienst treedt, is vanaf 1 januari 2006, dan wel de latere indiensttredingsdatum de volgende werkgeversbijdrage van toepassing:

| Jaar      | maandsalaris x 1,1633 *) |
|-----------|--------------------------|
| 2006      | 3,78%                    |
| 2007      | 4,17%                    |
| 2008      | 4,70%                    |
| 2009      | 4,64%                    |
| 2010      | 4,76%                    |
| 2011      | 5,05%                    |
| 2012      | 5,15%                    |
| 2013      | 5,47%                    |
| 2014      | 5,51%                    |
| 2015      | 5,58%                    |
| 2016      | 5,71%                    |
| 2017      | 5,81%                    |
| 2018      | 6,18%                    |
| 2019      | 6,21%                    |
| 2020      | 6,45%                    |
| 2021      | 6,43%                    |
| 2022      | 6,16%                    |
| 2023 e.v. | 6%                       |

Onder maandsalaris wordt verstaan het feitelijke vaste maandsalaris alsmede een eventuele (variabele) ploegendiensttoeslag, dat de deelnemer over de desbetreffende maand heeft ontvangen.

\*) voor de deelnemers waarbij sprake is van een minimum vakantietoeslag zal de factor 1,1633 worden verhoogd.

3. Voor deelnemers die reeds in dienst waren op 31 december 2005 en die geboren zijn op of na 1 januari 1950 maar vóór 1 januari 1961 is een werkgeversbijdrage van toepassing ter hoogte van 8,857% van het maandsalaris, inclusief vakantietoeslag, alsmede de 13<sup>e</sup> maand en inclusief (variabele) ploegendiensttoeslag. Deze bijdrage is van toepassing tot de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 60-jarige leeftijd bereikt.
4. In afwijking van het bepaalde in [lid 3](#) geldt voor de in [lid 3](#) bedoelde deelnemers die zijn geboren vóór 1 januari 1959 én op grond van artikel 15 lid 1 en 2, van het FUT-reglement in aanmerking kwamen voor een vervangingspercentage van de 2%-storting, een ander (hoger) percentage dan het in [lid 3](#) genoemde stortingspercentage. Dit percentage wordt vastgesteld door het hiervoor bedoelde op grond van artikel 15 lid 2 van het FUT-reglement vastgestelde vervangingspercentage voor de 2%-storting te vermenigvuldigen met de factor 12,96/13,96 en deze uitkomst vervolgens met 7 procentpunten te verhogen. Deze storting vindt plaats tot uiterlijk de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 60-jarige leeftijd bereikt.

## Artikel 21 – Beëindiging van het deelnemerschap

1. Wanneer het deelnemerschap eindigt door ontslag vóór de pensioendatum, geldt dat de (gewezen) deelnemer alle rechten en mogelijkheden terzake van het op grond van [hoofdstuk 3](#) opgebouwde pensioenkapitaal behoudt inclusief de jaarlijkse rendementdeling als bedoeld in [artikel 16](#).
2. In afwijking van [lid 1](#) heeft de deelnemer het keuzerecht om op de datum van ontslag een deel van het pensioenkapitaal aan te merken voor een *latent* partnerpensioen. Indien een deelnemer van deze mogelijkheid gebruik maakt, wordt het *volledige* pensioenkapitaal op de datum van ontslag omgezet naar een aanspraak op (uitgesteld) ouderdomspensioen vanaf 65 jaar in combinatie met een (latent) partnerpensioen. Hierbij is de hoogte van het partnerpensioen afhankelijk van de gemaakte keuze. Indien een deelnemer vooraf geen partnerpensioen wenst in te kopen blijft [lid 1](#) van toepassing.

Bij aanwending van het kapitaal wordt in lijn met [artikel 17, lid 2](#) rekening gehouden met een afhaking van een solvabiliteitsopslag en een excasso-opslag. De inkoopstarieven ten behoeve van de omzetting van het pensioenkapitaal worden door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, op basis van collectief actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld en zijn in een bijlage bij dit reglement opgenomen.

3. Na de beëindiging van het deelnemerschap worden geen beschikbare premies meer door de werkgever gestort.

## HOOFDSTUK 4 ALGEMENE BEPALINGEN

Indien de (gewezen) deelnemer wenst van de flexibiliseringsmogelijkheden op grond van [artikel 22](#) en/of [artikel 23](#) gebruik te maken, dan zal zowel het ouderdomspensioen uit [hoofdstuk 2](#) alsmede het ouderdomspensioen uit [hoofdstuk 3](#) op verzoek van de (gewezen) deelnemer worden gevariabiliseerd ([artikel 22](#)), dan wel worden vervroegd of uitgesteld ([artikel 23](#)).

### Artikel 22 - Variabele uitkering (hoog-laag uitkering) van het ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft op de pensioeningangsdatum eenmalig het recht het jaarlijks uit te keren ouderdomspensioen gedurende de eerste vijf of tien jaar na de pensioeningangsdatum om te zetten in een hoger ouderdomspensioen en daarna een lager ouderdomspensioen te laten uitkeren.

Het te verhogen en daarna te verlagen ouderdomspensioen is exclusief het verevende ouderdomspensioen ten behoeve van de gewezen partner krachtens [artikel 24](#) en inclusief een eventueel krachtens de [artikelen 6](#) en [6a](#) van dit reglement te verkrijgen extra ouderdomspensioen als gevolg van uitruil van partnerpensioen in een extra – hoger – ouderdomspensioen en inclusief een krachtens [artikel 37](#) en/of [38](#) in te kopen extra ouderdomspensioen.

2. De in [lid 1](#) bedoelde variatie tussen de hoogste en de laagste uitkering van het ouderdomspensioen is slechts toegestaan in de verhouding 100:75. In dit geval bedraagt de laagste uitkering driekwart van de hoogste uitkering. Een andere verdeling is fiscaal niet mogelijk.
3. De verhogingsfactor en verlagingsfactor worden door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, op basis van collectieve, sekseneutrale actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld. Deze factoren worden jaarlijks vastgesteld en zijn in een bijlage bij dit reglement opgenomen.  
De factoren zoals geldend op de pensioeningangsdatum zijn bepalend voor de vaststelling van de te verkrijgen aanspraken. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de factoren als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan

te passen.

4. De keuze voor een hoog-laag ouderdomspensioen heeft geen gevolgen voor het meeverzekerde partnerpensioen en wezenpensioen bij overlijden van de pensioengerechtigde (gewezen) deelnemer. Het partner- en wezenpensioen kan niet variabel worden uitgekeerd.

Het meeverzekerde partnerpensioen (voor zover er na toepassing van [artikel 6](#) van dit reglement nog sprake is van een partnerpensioen), wordt afgeleid van het oorspronkelijk uit te keren ouderdomspensioen. Hierbij worden eventuele toeslagen als bedoeld in [artikel 12](#) van dit reglement vanaf de pensioendatum meegenomen. Het voorgaande geldt eveneens voor eventuele voor de kinderen verzekerde wezenpensioenen.

5. De (gewezen) deelnemer geeft op een door het fonds ter beschikking gesteld formulier aan indien gebruik wordt gemaakt van het recht op een variabele (hoog-laag) uitkering van het ouderdomspensioen en zo ja, voor welke periode.

## Artikel 23 – Vervroeging en uitstel van de pensioendatum

1. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het totale ouderdomspensioen zoals genoemd in [hoofdstuk 2](#) en [3](#) van dit pensioenreglement op een eerder of een later tijdstip ingaan (pensioeningangsdatum), doch niet eerder dan de eerste dag van de maand dat de 55-jarige leeftijd wordt bereikt en dient uiterlijk op de 70-jarige leeftijd in te gaan.
2. Een verzoek tot vervroeging wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste zes maanden voor de gewenste vervroegingsdatum van het ouderdomspensioen is ingediend bij het fonds.  
Een verzoek tot uitstel wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste zes maanden voor de pensioendatum (= 65 jaar) is ingediend bij het fonds.
3. In geval van vervroeging of uitstel van de pensioendatum wordt, indien en voor zover de dienstbetrekking wordt beëindigd c.q. wordt voortgezet, het ouderdomspensioen herrekend. Het ouderdomspensioen zoals vastgesteld op grond van [hoofdstuk 2](#) wordt met inachtneming van [lid 4](#) van dit artikel vastgesteld.

Het ouderdomspensioen zoals vastgesteld op grond van [hoofdstuk 3](#) wordt met inachtneming van [lid 5](#) van dit artikel vastgesteld. Vervolgens zal het totale ouderdomspensioen uit [hoofdstuk 2](#) en [3](#) met inachtneming van het bepaalde in dit artikel vanaf de pensioeningangsdatum worden uitgekeerd.

4. Het ouderdomspensioen zoals dit wordt vastgesteld op grond van [hoofdstuk 2](#) zal in geval van vervroeging worden verlaagd op grond van de factoren die in een bijlage bij dit reglement zijn opgenomen.

In geval van uitstel van de pensioendatum wordt, indien en voor zover de dienstbetrekking wordt voortgezet, het conform [artikel 4](#) berekende ouderdomspensioen verhoogd op grond van de factoren die in een bijlage bij dit reglement zijn opgenomen. De verhogings- en verlagingsfactoren worden door het fonds op grond van collectieve actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld. Na afloop van het jaar of als het bestuur daartoe besluit kunnen de factoren worden gewijzigd.

Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de factoren als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in [lid 1](#) bedoelde vervroeging of uitstel van het ouderdomspensioen.

Indien de (gewezen) deelnemer op grond van [artikel 6](#) zijn partnerpensioen wenst om te zetten in een verhoogde aanspraak op ouderdomspensioen, dan dient hij zijn keuze tot omzetting uiterlijk zes maanden vóór de pensioeningangsdatum (bij vervroeging) dan wel de pensioendatum (bij uitstel) kenbaar te maken. De verhoogde aanspraak op ouderdomspensioen zal vervolgens met inachtneming van het bepaalde in dit lid worden vervroegd dan wel worden uitgesteld.

Indien en voor zover de (gewezen) deelnemer tevens gebruik wenst te maken van de in [artikel 22](#) opgenomen mogelijkheid tot variabele uitkering van het ouderdomspensioen zal na toepassing van het bepaalde in [artikel 6](#) en het onderhavige artikel de bepalingen zoals in [artikel 22](#) zijn neergelegd van toepassing zijn op het ouderdomspensioen.

5. Het beschikbare pensioenkapitaal zoals dit wordt vastgesteld op grond van [hoofdstuk 3](#), wordt in geval van vervroeging of uitstel als volgt bepaald. Het aan te wenden pensioenkapitaal wordt op de vervroegde pensioendatum, dan wel leeftijd 65 (bij uitstel) eerst conform [artikel 17 lid 1](#) omgezet naar een aanspraak op:
  - a) ouderdomspensioen vanaf leeftijd 65; of
  - b) ouderdomspensioen vanaf leeftijd 65 in combinatie met een latent partner- en wezenpensioen.

Vervolgens wordt de aldus vastgestelde aanspraak op ouderdomspensioen met inachtneming van de factoren die in [bijlage 4](#) bij dit reglement zijn opgenomen, op verzoek van de (gewezen) deelnemer vervroegd of uitgesteld tot de pensioeningangsdatum.

In geval de (gewezen) deelnemer de pensioendatum wenst te vervroegen dan wel uit te stellen, dient de (gewezen) deelnemer zes maanden voor de pensioeningangsdatum (bij vervroeging) dan wel de pensioendatum (bij uitstel)

kenbaar te maken of hij met het beschikbare pensioenkapitaal een ouderdomspensioen en/of een ouderdomspensioen in combinatie met een partnerpensioen en een wezenpensioen wenst in te kopen. Indien de (gewezen) deelnemer géén partnerpensioen en wezenpensioen wenst in te kopen, dan geldt dat het beschikbare pensioenkapitaal uitsluitend wordt aangewend voor ouderdomspensioenen.

Dit ouderdomspensioen wordt bij uitstel van de pensioendatum actuarieel verhoogd dan wel bij vervroeging van de pensioendatum actuarieel verlaagd tot de pensioeningangsdatum op grond van de factoren die in een bijlage bij dit reglement zijn opgenomen. Indien de (gewezen) deelnemer wel een partnerpensioen en wezenpensioen wenst in te kopen dan wordt met het pensioenkapitaal een ouderdomspensioen, alsmede een partnerpensioen en wezenpensioen op de pensioeningangsdatum ingekocht, waarbij geldt dat alleen het ouderdomspensioen actuarieel wordt verhoogd dan wel verlaagd tot de pensioeningangsdatum.

Indien en voor zover de (gewezen) deelnemer tevens gebruik wenst te maken van de in [artikel 22](#) opgenomen mogelijkheid tot variabele uitkering van het ouderdomspensioen, dan zal het bepaalde in [artikel 22](#) na toepassing van het bepaalde in het onderhavige lid van toepassing zijn op het ouderdomspensioen.

6. Bij toepassing van het bepaalde in [lid 1](#) ondergaat het partnerpensioen en het wezenpensioen geen wijziging.
7. Voor een (gewezen) deelnemer die een WAO- of WIA-uitkering ontvangt, is het bepaalde in dit artikel (vervroeging) niet van toepassing zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt. Indien de gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer nog in actieve dienst is van de werkgever kan het fonds op verzoek van de werkgever, indien de gedeeltelijke arbeidsongeschikte deelnemer hiermee instemt, besluiten om dit artikel op een gedeelte van het ouderdomspensioen welke betrekking heeft op het actieve dienstverband wel van toepassing te verklaren.

## Artikel 24 - Scheiding

Bij scheiding van een (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde gelden de volgende bepalingen:

- a. Bij scheiding van een deelnemer behoudt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder partnerpensioen ter grootte van het partnerpensioen, dat zou zijn verkregen indien het deelnemerschap op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd.

Indien en voor zover het bepaalde in [hoofdstuk 3](#) van het onderhavige pensioenreglement op de deelnemer van toepassing is, verkrijgt de gewezen partner tevens op de scheidingsdatum een bijzonder partnerpensioen hetgeen bestaat uit een deel van het opgebouwde pensioenkapitaal in de verhouding 100% ouderdomspensioen en 70% partnerpensioen welke de deelnemer had kunnen verwerven met het aanwezige pensioenkapitaal, indien het deelnemerschap op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd.

De gewezen partner behoudt aanspraak op een bijzonder partnerpensioen ter grootte van het hiervoor vermelde partnerpensioen. Het deel van het pensioenkapitaal ten behoeve van het bijzonder partnerpensioen, zal direct worden aangewend voor de inkoop van het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner.

- b. Bij scheiding van een gewezen deelnemer of pensioengerechtigde behoudt de gewezen partner een zodanige premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen als de gewezen deelnemer of pensioengerechtigde ten behoeve van de gewezen partner heeft verkregen bij het eindigen van zijn deelneming, mits het huwelijk, het bij de burgerlijke stand geregistreerde partnerschap, dan wel de in [artikel 1 lid 1, sub b](#), bedoelde erkenning van de partner heeft plaatsgevonden vóór de beëindiging van het deelnemerschap.
- c. Indien en voor zover het bepaalde in [hoofdstuk 3](#) van het onderhavige pensioenreglement op de gewezen deelnemer of gepensioneerd van toepassing is, verkrijgt de gewezen partner tevens op de scheidingsdatum een bijzonder partnerpensioen hetgeen bestaat uit een deel van het opgebouwde pensioenkapitaal in de verhouding 100% ouderdomspensioen en 70% partnerpensioen welke de deelnemer had kunnen verwerven met het aanwezige pensioenkapitaal, indien het

deelnemerschap op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd. De gewezen partner behoudt aanspraak op een bijzonder partnerpensioen ter grootte van het hiervoor vermelde partnerpensioen. Het deel van het opgebouwde pensioenkapitaal ten behoeve van het bijzonder partnerpensioen, zal direct worden aangewend voor de inkoop van een bijzonder partnerpensioen.

- d. De gewezen partner ontvangt een bewijs van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
- e. Het bepaalde in sub a en b vindt geen toepassing indien beide partners bij huwelijkse voorwaarden of voorwaarden van een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap, dan wel bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding, expliciet anders overeen zijn gekomen. De overeenkomst is slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht, waarin wordt verklaard dat het fonds bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
- f. Indien de deelnemer na toepassing van de voorgaande leden van dit artikel wederom een partnerschap aangaat, heeft de nieuwe partner aanspraak op een verlaagd partnerpensioen, ter grootte van het in [artikel 5](#) omschreven bedrag, verminderd met het ingevolge dit artikel bepaalde bijzonder partnerpensioen.
- g. Bij scheiding als bedoeld in [artikel 1 lid 3 sub a](#), na 1 mei 1995, kunnen de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde en diens partner het tijdens het huwelijk of bij de burgerlijke stand geregistreerde partnerschap op grond van [hoofdstuk 2](#) en [3](#) van dit pensioenreglement opgebouwde ouderdomspensioen verevenen overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding alsmede de met deze wet verband houdende ministeriële regelingen. Het verevende deel van het pensioenkapitaal ten behoeve van de gewezen partner wordt direct aangewend ten behoeve van de inkoop van een aanspraak op ouderdomspensioen ten behoeve van de gewezen partner.
- h. In geval van scheiding als bedoeld in [artikel 1 lid 3 sub a](#), kan het bestuur, op verzoek van de (gewezen) deelnemer of de pensioengerechtigde en diens gewezen partner,

besluiten mee te werken aan conversie van pensioenrechten zoals bedoeld in artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. Hierbij dient te zijn voldaan aan de door deze Wet en eventueel door het bestuur gestelde eisen.

- i. Na conversie verkrijgt de gewezen partner een eigen aanspraak op ouderdomspensioen en vervalt de ingevolge dit artikel bepaalde aanspraak op bijzonder partnerpensioen. Op de eigen aanspraak op ouderdomspensioen van de gewezen partner kunnen overeenkomstig [artikel 12](#) toeslagen worden verleend.
- j. Het bestuur is bevoegd de kosten van verevening of conversie voor de helft voor rekening van de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde en voor de helft voor rekening van de gewezen partner te brengen.
- k. De Wet verevening pensioenrechten bij scheiding is onder bepaalde voorwaarden eveneens van toepassing op echtscheidingen die hebben plaatsgevonden vóór 27 november 1981.

## **Artikel 25 – Financieringsmethoden**

1. De financiering van de krachtens dit pensioenreglement vast te stellen aanspraken geschiedt door betaling van de bijdragen als omschreven in de uitvoeringsovereenkomst. De financiering van de pensioenaanspraken vindt gedurende het deelnemerschap evenredig in de tijd plaats.
2. Voor het risico op het overlijden van de deelnemer vóór de pensioendatum worden het partnerpensioen over de toekomstige deelnemersjaren herverzekerd op risicobasis.

Het krachtens dit pensioenreglement vast te stellen arbeidsongeschiktheidspensioen wordt tevens herverzekerd op risicobasis.

## Artikel 26 – Wijziging of beëindiging van de werkgeversbijdragen

1. De werkgever kan zich bij het sluiten of bij een wijziging van de pensioenovereenkomst het recht voorbehouden de premiebetaling voor zover deze betrekking heeft op de bijdrage van de werkgever, te verminderen of beëindigen in geval van een ingrijpende wijziging van omstandigheden.
2. Indien de werkgever voornemens is om van het in [lid 1](#) bedoelde recht gebruik te maken, zal deze het bestuur en degenen, wier pensioen of aanspraak op pensioen daardoor wordt getroffen, onverwijld en schriftelijk daarvan in kennis stellen. Het bestuur zal zich beraden over de noodzaak de pensioenregeling aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden. Indien deze aanpassing noodzakelijk is zal dit pensioenreglement worden gewijzigd.

Indien en voor zover de werkgever van het in [lid 1](#) bedoelde recht gebruik maakt, zal in eerste instantie de verschuldigde bijdragen ten behoeve van de pensioenaanspraken uit hoofde van [artikel 4](#), [5](#) en [7](#) van het onderhavige pensioenreglement geheel of gedeeltelijk worden beëindigd.

Indien en voor zover noodzakelijk zullen vervolgens de verschuldigde bijdragen ten behoeve van de opbouw van het pensioenkapitaal uit hoofde van [hoofdstuk 3](#) van het onderhavige pensioenreglement geheel of gedeeltelijk worden beëindigd.

3. Een aanpassing zoals bedoeld in het vorige lid, die tot gevolg heeft dat de aanspraak uit hoofde van de pensioenregeling of de toekomstige opbouw van het pensioenkapitaal wordt verlaagd of beperkt dan wel dat de pensioenregeling wordt beëindigd, zal nimmer van invloed zijn op de aanspraken of het reeds opgebouwde pensioenkapitaal van de deelnemers voor zover die overeenkomstig de bepalingen van dit reglement kunnen worden toegerekend over reeds verstreken deelnemersjaren.

4. Indien de hoogte van de uitkeringen krachtens de Algemene Ouderdomswet (AOW) en/of de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) wordt verlaagd, dan wel achterblijft bij de loonontwikkeling bij de werkgever, behoudt het bestuur zich het recht voor, om in overleg met de werkgever, het pensioenreglement zodanig aan te passen dat de stijging van de kosten van de pensioenregeling wordt beperkt tot een niveau dat naar de mening van het bestuur en de werkgever aanvaardbaar is.

## Artikel 27 – Wijzigingsvoorbehoud

1. De werkgever kan de pensioenovereenkomst zoals neergelegd in dit pensioenreglement zonder instemming van de deelnemer wijzigen indien sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de werkgever dat het belang van de deelnemer dat door de wijziging zou worden geschaad naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.
2. De pensioenovereenkomst kan in het collectieve arbeidsvoorwaardenoverleg bij de werkgever door de CAO-partijen worden gewijzigd. In deze situatie hoeven de individuele werknemers (deelnemers) geen toestemming te geven voor wijziging van de pensioenovereenkomst. Het bepaalde in [artikel 31](#) van dit pensioenreglement inzake informatieverstrekking is hierbij van toepassing.

Het bestuur kan, met inachtneming van het bepaalde in de statuten en het pensioenreglement, besluiten tot het zelfstandig doorvoeren van de door de wetgever of De Nederlandsche Bank vereiste wijzigingen van het pensioenreglement die niet van invloed zijn op de omvang of de aard van de pensioenaanspraken. Het bepaalde in [artikel 31](#) van dit reglement inzake informatieverstrekking is hierbij eveneens van toepassing.

## Artikel 28 – Afkoop en waardeoverdracht

### *Afkoop*

1. Pensioenen en/of aanspraken worden eenzijdig door het fonds afgekocht:
  - a. **vóór het tijdstip van ingang van het ouderdomspensioen**, indien de gewezen deelnemer binnen twee jaar na beëindiging van de deelname geen procedure tot waardeoverdracht is gestart overeenkomstig de overige bepalingen van dit artikel en de aanspraak op ouderdomspensioen een bedrag zoals opgenomen in [bijlage 1](#) niet te boven gaat. Afkoop zonder toestemming van de gewezen deelnemer is uitsluitend mogelijk, indien dit plaatsvindt binnen een half jaar na de wettelijke wachttermijn van 2 jaar waarin de gewezen deelnemer het recht op waardeoverdracht kan uitoefenen. Indien het fonds voornemens is de afkoop na de termijn van twee en een half jaar te laten plaatsvinden, zal aan de gewezen deelnemer schriftelijke toestemming worden gevraagd;
  - b. **op het tijdstip van ingang van het ouderdomspensioen**, mits het op dit tijdstip toe te kennen jaarlijks pensioen een bedrag zoals opgenomen in [bijlage 1](#) niet te boven gaat;
  - c. **op het tijdstip van ingang van het partnerpensioen en/of wezenpensioen**, binnen zes maanden na de ingangsdatum van het pensioen, mits het op dit tijdstip toe te kennen jaarlijks pensioen een bedrag zoals opgenomen in [bijlage 1](#) niet te boven gaat. Daarna uitsluitend indien de rechthebbende zijn instemming heeft gegeven; en
  - d. **op de datum van scheiding van het bijzonder partnerpensioen**, mits het op dit tijdstip toe te kennen jaarlijks pensioen een bedrag zoals opgenomen in [bijlage 1](#) niet te boven gaat.

Het fonds gaat in ieder geval over tot afkoop van het deel van de pensioenaanspraken:

- e. dat op het tijdstip onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van de ingang van het pensioen uitgaat boven de begrenzingsen zoals bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964; of
- f. dat op het tijdstip onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip waarop de deelnemer of gewezen deelnemer ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn uitgaat boven de begrenzingsen, rekening houdend met de eisen op grond van de artikelen 66, 67 en 68 van de Pensioenwet.

De hiervoor in sub a. tot en met d. bedoelde bedragen voor afkoop van gering pensioen worden jaarlijks per 1 januari krachtens de Pensioenwet vastgesteld. Bij afkoop van pensioenen en/of aanspraken op pensioen worden de pensioenen en/of pensioenaanspraken vervangen door een afkoopsom aan de rechthebbende, verminderd met de wettelijk verplichte inhoudingen. De afkoopsom is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkooptarieven worden door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, op basis van collectief actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld en zijn in [bijlage 6](#) bij dit reglement opgenomen. De afkooptarieven kunnen jaarlijks door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, worden aangepast. De afkooptarieven zoals geldend op de afkoopdatum zijn bepalend voor de vaststelling van de afkoopsom.

Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de afkooptarieven als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

### *Waardeoverdracht*

2. De deelnemer heeft het recht pensioenaanspraken uit een vorige dienstbetrekking in te brengen in de pensioenregeling van de werkgever door middel van waardeoverdracht indien de vorige dienstbetrekking op of na 8 juli 1994 is beëindigd. De deelnemer dient zich daartoe uiterlijk binnen zes maanden na ontvangst van de opgave van de pensioenaanspraken bij het fonds te melden.

Een aan het fonds ten behoeve van een deelnemer overgedragen waarde ingevolge het bepaalde in de vorige volzin zal worden aangewend ter verwerving van aanspraken op pensioen voor de betrokken deelnemer, waarbij de waarde volgens

het bestuur vast te stellen regels zal worden toegevoegd aan het opgebouwde ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen. Dit met inachtneming van de vaste onderlinge verhoudingen tussen de pensioensoorten zoals deze uit het pensioenreglement voortvloeien.

De in dit lid vermelde pensioenaanspraken zullen primair, met inachtneming van de (fiscale) wet- en regelgeving, ten behoeve van de middelloonregeling uit [hoofdstuk 2](#) van dit pensioenreglement worden overgedragen indien de over te dragen pensioenaanspraken uit een middelloon- dan wel eindloonregeling voortvloeien. Indien de over te dragen pensioenaanspraken uit een beschikbare premiereregeling voortvloeien, zullen de over te dragen aanspraken worden ingebracht ten behoeve van de beschikbare premiereregeling in [hoofdstuk 3](#).

3. De op grond van [artikel 11](#) in verband met een individuele beëindiging van de arbeidsovereenkomst verkregen premievrije pensioenaanspraken worden op verzoek van de gewezen deelnemer overgedragen aan het pensioenfonds dan wel de verzekeringsmaatschappij waar de nieuwe werkgever van de gewezen deelnemer de pensioenaanspraken van rechthebbende heeft verzekerd, in alle gevallen waarin de Pensioenwet dit toestaat.

De gewezen deelnemer die overweegt van deze mogelijkheid gebruik te maken, dient zich binnen zes maanden na de ontvangst van de pensioenopgave of de voorlopige opgave hiervan bij de ontvangende pensioenuitvoerder te melden.

In verband hiermee verwerft betrokkene actuarieel gelijkwaardige pensioenaanspraken in de pensioenregeling van zijn nieuwe werkgever.

4. Waardeoverdracht (rekenregels en procedures) als bedoeld in [lid 2](#) en [3](#) geschiedt op grond van het bepaalde in de Pensioenwet en het op basis van de Pensioenwet vastgestelde Besluit uitvoering Pensioenwet en de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

## Artikel 29 – Parttimers

1. Indien, anders dan als gevolg van arbeidsongeschiktheid en van ouderschapsverlof en vanaf 1 januari 2008 levensloopverlof (niet zijnde ouderschapsverlof), het tussen de werkgever en de deelnemer overeengekomen aantal arbeidsuren in enig jaar minder bedraagt dan het volledige aantal arbeidsuren, gelden met betrekking tot [hoofdstuk 2](#) de volgende bijzondere bepalingen:
  - a. het pensioensalaris en eventueel (indien van toepassing) de (variabele) ploegendiensttoeslag, wordt vastgesteld als ware de deelnemer voor het volledige aantal arbeidsuren werkzaam;
  - b. de in dienstverband doorgebrachte jaren zullen slechts in de verhouding tussen het overeengekomen aantal arbeidsuren tot het volledige aantal arbeidsuren (parttimepercentage) als deelnemersjaren worden aangemerkt.  
 Hierbij geldt dat een tussentijdse wijziging van het parttimepercentage welke vóór de 16<sup>e</sup> dag van enige maand heeft plaatsgevonden, per de eerste dag van die maand wordt meegenomen terwijl een tussentijdse wijziging van het parttimepercentage welke op of na de 16<sup>e</sup> dag van enige maand heeft plaatsgevonden, per de eerste dag van de daarop volgende maand wordt meegenomen;
  - c. de conform [artikel 5 lid 4](#) vastgestelde verhoging van het tijdelijk partnerpensioen wordt eerst berekend op basis van het pensioensalaris behorend bij een volledig dienstverband en vervolgens verlaagd tot het parttimepercentage zoals direct voorafgaande aan het overlijden van toepassing was; en
  - d. de deelnemersbijdrage conform [artikel 10](#) wordt eerst berekend op basis van het pensioensalaris behorend bij een volledig dienstverband en vervolgens verlaagd naar verhouding van het overeengekomen aantal en het volledige aantal arbeidsuren.
2. Indien, anders dan als gevolg van arbeidsongeschiktheid en anders dan als gevolg van ouderschapsverlof en vanaf 1 januari 2008 levensloopverlof niet in verband met ouderschapsverlof, het tussen de werkgever en de deelnemer overeengekomen aantal arbeidsuren in enig jaar minder bedraagt dan het volledige aantal

arbeidsuren, geldt dat de beschikbare premie uit hoofde van [hoofdstuk 3](#) wordt vermenigvuldigd met het parttimepercentage.

Hierbij geldt dat een tussentijdse wijziging van het parttimepercentage per diezelfde dag waarop het parttimepercentage is gewijzigd, wordt meegenomen.

3. Bij wijziging van de arbeidstijd in verband met ouderschapsverlof of levensloopverlof (anders dan in verband met ouderschapsverlof) gelden afwijkende bepalingen welke zijn opgenomen in [artikel 30](#).

## **Artikel 30 – Ouderschapsverlof en levensloopverlof**

1. Indien de deelnemer gebruik maakt van een regeling voor ouderschapsverlof, wordt gedurende de periode van ouderschapsverlof pensioen opgebouwd als ware de deelnemer niet met ouderschapsverlof gegaan.
2. Indien de deelnemer tijdens de periode van ouderschapsverlof komt te overlijden of arbeidsongeschikt wordt, zal het partnerpensioen, het tijdelijk partnerpensioen, het wezenpensioen of de premievrije pensioendoorbouw en/of het arbeidsongeschiktheidspensioen, voor een periode van maximaal 18 maanden worden vastgesteld als ware de deelnemer niet met ouderschapsverlof gegaan.
3. Met ingang van 1 januari 2008 wordt, indien de deelnemer levensloopverlof neemt, anders dan in verband met ouderschapsverlof, gedurende de eerste dertien weken van het levensloopverlof pensioen opgebouwd als ware de deelnemer niet met levensloopverlof gegaan. Het bepaalde in [lid 1](#) en [2](#) is hierbij van overeenkomstige toepassing. Het bepaalde in de [artikelen 10](#) en [20](#) van het onderhavige pensioenreglement zijn gedurende het levensloopverlof van overeenkomstige toepassing.

Als pensioengrondslag wordt maximaal aangenomen het door de deelnemer opgenomen levenslooploon (eventueel in combinatie met salaris). In afwijking van de vorige volzin kan in de situatie dat het levenslooploon gelijk of meer bedraagt dan 49% van het salaris voorafgaand aan de ingang van het levensloopverlof de pensioenopbouw worden gebaseerd op het 100% salaris voorafgaand aan die periode.

4. Tot 1 januari 2008 alsmede na afloop van de in [lid 3](#) genoemde periode van dertien weken, is, indien en voor zover de deelnemer levensloopverlof geniet, vrijwillige voortzetting van pensioenopbouw en risicoverzekering gedurende levensloopverlof (anders dan in verband met ouderschapsverlof) mogelijk, maar dan volledig voor eigen rekening van de deelnemer.

## Artikel 31 – Informatieverstrekking

1. Het fonds verstrekt de werknemer met wie de werkgever een pensioenovereenkomst heeft gesloten binnen drie maanden nadat de eerste pensioenaanspraak door de werknemer wordt verworven een zogenaamde startbrief. Door middel van deze startbrief wordt de deelnemer in ieder geval geïnformeerd over:
  - a. de inhoud van de pensioenregeling;
  - b. de toeslagverlening;
  - c. het recht van de werknemer bij het fonds het voor hem geldende reglement op te vragen;
  - d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds;
  - e. het recht van de werknemer om bij een pensioenuitvoerder een verzoek in te dienen voor een berekening van de effecten van uitruil op zijn pensioenaanspraak; en
  - f. het bestaan van een vrijwillige pensioenregeling.
2. Het fonds verstrekt de deelnemer jaarlijks schriftelijk:
  - a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
  - b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
  - c. informatie over toeslagverlening; en
  - d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet Inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.Ingeval de pensioenaanspraak lager is dan het in [artikel 28 lid 1](#) bedoelde bedrag kan het fonds de informatie elektronisch verstrekken, tenzij de deelnemer hier bezwaar tegen maakt.

3. Het fonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming:
  - a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken;
  - b. informatie over toeslagverlening;
  - c. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is; en
  - d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds.

Ingeval de pensioenaanspraak lager is dan het in [artikel 28 lid 1](#) bedoelde bedrag kan het fonds de informatie elektronisch verstrekken, tenzij de deelnemer hier bezwaar tegen maakt.
  
4. Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer ten minste één keer in vijf jaar:
  - a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken; en
  - b. informatie over toeslagverlening. Het fonds informeert de gewezen deelnemer binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over deze wijziging.

Ingeval de pensioenaanspraak lager is dan het in [artikel 28 lid 1](#) bedoelde bedrag kan het fonds de informatie elektronisch verstrekken, tenzij de gewezen deelnemer hier bezwaar tegen maakt.
  
5. Het fonds verstrekt de partner die gewezen partner wordt en uit dien hoofde een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:
  - a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraak op (bijzonder) partnerpensioen;
  - b. informatie over toeslagverlening; en
  - c. overige informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is.

Tevens ontvangt de gewezen partner ten minste één keer in de vijf jaar:

- d. een opgave van zijn opgebouwde aanspraak op (bijzonder) partnerpensioen; en
- e. informatie over toeslagverlening. Het fonds informeert de gewezen partner binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over deze wijziging.

6. Het fonds verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt:
- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen; en
  - c. informatie over toeslagverlening.

Tevens ontvangt de pensioengerechtigde jaarlijks:

- d. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - e. een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen; en
  - f. informatie over toeslagverlening. Het fonds informeert de pensioengerechtigde binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over deze wijziging.
7. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:
- a. het voor hem geldende pensioenreglement;
  - b. het jaarverslag en de jaarrekening van het fonds;
  - c. de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement;
  - d. de voor hem relevante informatie over beleggingen; en
  - e. andere onderwerpen krachtens het Besluit uitvoering Pensioenwet.
8. De pensioenuitvoerder informeert een deelnemer voorafgaand aan de deelneming in de vrijwillige pensioenregeling over:
- a. de inhoud van de vrijwillige pensioenregeling;
  - b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken uit hoofde van de vrijwillige pensioenregeling; en
  - c. de toeslagverlening.
9. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer en de gewezen partner op verzoek informatie die specifiek voor hem relevant is.

Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer op verzoek een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken.

De pensioenuitvoerder verstrekt de informatie uit dit lid op verzoek ook aan vertegenwoordigers van deelnemers, van gewezen deelnemers, van gewezen partners of van pensioengerechtigden.

Nadere informatie over onder andere de inhoud van de pensioenregeling kan worden gevonden op [www.pensioenfondsastellas.nl](http://www.pensioenfondsastellas.nl).

## Artikel 32 – Fiscale maximeringen

1. Het totale ouderdomspensioen op grond van [hoofdstuk 2](#) en [3](#) van het onderhavige pensioenreglement kan nimmer meer bedragen dan 100% van het laatste pensioensalaris van de deelnemer, nadat dit salaris is verminderd met de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner met een AOW-uitkering.
2. Het totale partnerpensioen op grond van [hoofdstuk 2](#) en [3](#) kan nimmer meer bedragen dan 70% van het laatste pensioensalaris van de deelnemer, nadat dit salaris is verminderd met de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner met een AOW-uitkering.
3. De verhoging van het partnerpensioen als bedoeld in [artikel 5 lid 5](#) kan nimmer meer bedragen dan het gezamenlijke bedrag van 8/7 van de nominale uitkering ingevolge de Algemene Nabestaandenwet (Anw) inclusief vakantiegeld en het verschil in premie volksverzekeringen over het partnerpensioen voor en na de 65-jarige leeftijd.
4. Het totale wezenpensioen op grond van [hoofdstuk 2](#) en [3](#) kan nimmer meer bedragen dan 14% van het laatste pensioensalaris van de deelnemer, nadat dit salaris is verminderd met de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner een AOW-uitkering.  
Het maximum wordt verdubbeld indien beide (pleeg-/ stief-) ouders van het betrokken kind zijn overleden. Voor de vaststelling van het totale wezenpensioen worden maximaal vijf kinderen in aanmerking genomen.

5. In afwijking van de voorgaande leden kan een ouderdomspensioen, een partnerpensioen of een wezenpensioen meer bedragen dan de aldaar opgenomen maxima voor zover zulks het gevolg is van:
- a. de toeslagverlening als bedoeld in [artikel 12](#);
  - b. variatie in de hoogte van de uitkeringen als bedoeld in [artikel 22](#);
  - c. de effecten van een waardeoverdracht als bedoeld in [artikel 28](#), voor zover de overschrijding uitsluitend het gevolg is van een waardeoverdracht op grond van regels bij of krachtens de Pensioenwet; of
  - d. het effect van omzetting van partnerpensioen in een hoger ouderdomspensioen als bedoeld in [artikel 6](#).

### **Artikel 33 – Afkoop en vervreemding**

1. De aanspraken ingevolge dit reglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
2. Vervreemding of elke andere handeling, waardoor de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde enig recht op zijn pensioenaanspraken of pensioenrechten aan een ander toekent is nietig, tenzij:
  - a. verpanding plaatsvindt voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25 lid 5 Invorderingswet 1990;
  - b. vervreemding plaatsvindt van de verkregen aanspraken op bijzonder partnerpensioen door de rechthebbende aan een eerdere of latere partner van de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde;
  - c. verevening plaatsvindt op basis van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding;
  - d. in het kader van verrekening van pensioenrechten bij scheiding in plaats van de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde diens gewezen partner respectievelijk diens partner wordt aangewezen als begunstigde voor het geheel of een deel van het ouderdomspensioen, mits het fonds hiermee instemt; of
  - e. in het kader van verrekening van pensioenrechten bij scheiding de waarde van het geheel of een deel van het ouderdomspensioen van de aanspraakgerechtigde of de pensioengerechtigde bij het fonds wordt aangewend voor een ouderdomspensioen op het leven van diens gewezen partner respectievelijk partner, mits het fonds hiermee instemt.

Een volmacht tot invordering van uitkeringen uit hoofde van een pensioenrecht, onder welke vorm of welke benaming dan ook verleend, is steeds herroepelijk.

**Artikel 34 – Uitbetaling van pensioenen**

1. De pensioenen (inclusief toeslagen) worden aan het einde van iedere maand uitgekeerd in maandelijkse termijnen in Euro's, elk groot één twaalfde deel van de jaarpensioenen omschreven in de desbetreffende artikelen van dit pensioenreglement.
2. De uitbetaling van pensioenen en van andere uitkeringen geschiedt aan de gerechtigde of aan diens wettelijke vertegenwoordiger, dan wel onder overlegging van een bewijs van machtiging aan diens gemachtigde. Bij uitbetaling aan of middels een ander dan de gerechtigde, dient desverlangd een bewijs van in leven zijn van de gerechtigde te worden overgelegd.
3. Het recht op een verschenen pensioenuitkering gaat niet verloren bij het leven van de pensioengerechtigde.

## **Artikel 35 – Algemene en bijzondere bepalingen**

1. De deelnemer is verplicht om het fonds schriftelijk opgave te doen van de aanwezigheid van een partner en/of kinderen.  
In geval van emigratie is de deelnemer verplicht dit binnen drie maanden vóór de emigratie schriftelijk bij het fonds kenbaar te maken.  
De deelnemers en andere rechthebbenden dienen het bestuur desgevraagd alle inlichtingen te verschaffen, die voor een juiste uitvoering van dit reglement gewenst zijn; bij weigering of bij onjuiste inlichtingen vervallen de pensioenaanspraken van de nagelaten betrekkingen.
2. De reeds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten kunnen uitsluitend worden verminderd indien de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen niet meer volledig door waarden zijn gedekt en het fonds niet meer in staat is deze binnen een redelijke termijn door waarden te dekken zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad. Voordat de pensioenaanspraken en pensioenrecht mogen worden verminderd moeten alle beschikbare besturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet om uiterlijk binnen de bij of krachtens de Pensioenwet gestelde termijnen te voldoen aan de vereisten inzake het minimaal vereist eigen vermogen.
3. In incidentele gevallen, niet van algemene aard zijnde, betreffende de uitleg van dit pensioenreglement, beslist het bestuur met inachtneming van de eisen van redelijkheid en billijkheid.

**Artikel 36 – Klachten of geschillen**

1. In een geval van een klacht of een geschil met betrekking tot de uitleg of uitvoering van de bepalingen van dit reglement, beslist het bestuur op schriftelijk verzoek van degene die de klacht of het geschil aanhangig heeft gemaakt.
2. Indien de betrokkene zich met de beslissing van het bestuur niet kan verenigen, wordt de klacht of het geschil op zijn schriftelijk verzoek door het bestuur ter nadere beslissing voorgelegd aan een commissie bestaande uit drie leden, van wie één door het bestuur, één door betrokkene en één door deze leden tezamen wordt aangewezen.
3. Het fonds en de betrokkene verstrekken aan de commissie alle inlichtingen die zij nodig oordeelt.
4. De commissie brengt zijn beslissing schriftelijk ter kennis van betrokkene. De commissie doet zijn beslissing vergezeld gaan van een uiteenzetting omtrent de mogelijkheid om de klacht of het geschil voor te leggen aan de Ombudsman Pensioenen alsmede de mogelijkheid van beroep op de kantonrechter.
5. Het fonds acht zich gehouden aan de aanwijzingen die de Ombudsman Pensioenen geeft aan het fonds, tenzij het bestuur van oordeel is dat zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten.

## Artikel 37 – Inwerkingtreding en wijzigingen

Dit pensioenreglement is in werking getreden per 1 januari 2006 en laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2014.

De hierna volgende artikelen zijn per 1 januari 2007 in werking getreden:

- [Artikel 27](#) (afkoop gering pensioen);
- Artikel 30 lid 7 (informatieverstrekking op verzoek en bij vertrek naar een andere lidstaat).

De hierna volgende artikelen zijn per 1 januari 2008 in werking treden:

- Artikel 30 lid 3, 4, 5 en 6 (informatieverstrekking aan (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden);
- [Artikel 6a](#) (uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen);
- Artikel 29 lid 2 (behoud aanspraak partnerpensioen bij onbetaald verlof tot uiterlijk 18 maanden);
- Premiestaffel-tabel “fiscale ruimte voor pensioenopbouw” (tabel 7 in de [bijlage](#)).

De hierna volgende artikelen zijn per 1 januari 2011 gewijzigd:

- [Artikel 1](#) (definitie scheiding);
- [Artikel 1](#) (definitie overrendement);
- [Artikel 12](#) (toeslagen en voorwaardelijkheidsverklaring);
- [Artikel 16 lid 2](#) en [lid 7](#) (slotrendement bij scheiding opgenomen);
- [Artikel 17 lid 4](#) (verdubbeling wezenpensioen);
- [Artikel 21](#) (uitgebreid met de mogelijkheid dat deelnemers op de ontslagdatum het keuzerecht hebben om een deel van het pensioenkapitaal aan te merken voor een aanspraak op partnerpensioen);
- [Artikel 24 sub a](#) en [c](#) (verdeling kapitaal bij scheiding)
- [Artikel 28 lid 1](#) (afkoop kleine pensioenaanspraken);
- [Artikel 31 lid 2](#), [3](#) en [4](#) (elektronische verstrekking van informatie aan (gewezen) deelnemers);
- [Artikel 33 lid 2](#) (vervreemding pensioenaanspraken of pensioenrechten);
- [Artikel 35](#) (oude) leden 1 en 3 verwijderd en lid 4 aangepast (vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten (nu: [lid 2](#))).

De hierna volgende artikelen en bijlagen zijn per 1 januari 2013 gewijzigd:

- [Artikel 1](#) (definitie kinderen);
- [Bijlage 1](#) (variabele bedragen);
- [Bijlage 2](#) (inkoopfactoren);
- [Bijlage 3](#) (uitruilfactoren);
- [Bijlage 4](#) (vervroegings- en uitstelfactoren);
- [Bijlage 5](#) (verhogings- en verlagingsfactoren);
- [Bijlage 6](#) (afkoopfactoren);
- [Bijlage 8](#) (inkoopfactoren);

**Per 1 januari 2014 zijn de volgende onderwerpen en bijlagen gewijzigd:**

- **Algemeen: diverse tekstuele aanpassingen om aan te sluiten bij wet- en regelgeving vanaf 1 januari 2014**
- [Bijlage 1](#) (variabele bedragen);
- [Bijlage 2](#) (inkoopfactoren);
- [Bijlage 3](#) (uitruilfactoren);
- [Bijlage 4](#) (vervroegings- en uitstelfactoren);
- [Bijlage 5](#) (verhogings- en verlagingsfactoren);
- [Bijlage 6](#) (afkoopfactoren);
- [Bijlage 7](#) (premiestafel-tabel “fiscale ruimte voor pensioenopbouw”);
- [Bijlage 8](#) (inkoopfactoren);

## - HOOFDSTUK 5 EXTRA- EN OVERGANGSBEPALINGEN

### Artikel 38 – Extra bepalingen uit hoofde van deelname vanaf 1 januari 2006 aan de FUT regeling

Voor de deelnemer, die geboren is vóór 1950 én die op 31 december 2005 al deelnemer was aan de pensioen- én FUT-regeling van de werkgever, gelden de volgende bepalingen.

De (gewezen) deelnemer kan krachtens een bij de werkgever geldende FUT-regeling en met inachtneming van de bepalingen van het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, onderstaande pensioenaanspraken in dit fonds **inkopen**:

1. **prepensioen** voor zichzelf;
2. **extra ouderdomspensioen** voor zichzelf;
3. **extra partnerpensioen** voor zijn of haar partner of kinderen;
4. **extra arbeidsongeschiktheidspensioen** voor zichzelf.

Hierbij worden de relevante wet- en regelgeving met betrekking tot de maximering van pensioenen in ogenschouw genomen. Het bepaalde in [artikel 32 lid 1](#) van het onderhavige pensioenreglement is met betrekking tot de inkoop als genoemd in het onderhavige artikel niet van toepassing.

#### 1. **Prepensioen**

De (gewezen) deelnemer aan deze pensioenregeling die tevens deelnemer is of is geweest aan een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kan gelet op en met inachtneming van de bepalingen in het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, op de vervroegde pensioendatum als bedoeld in het FUT-reglement, een op dit tijdstip ingaand prepensioen in dit fonds inkopen. Het ingekochte prepensioen eindigt op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt of op de laatste dag van de maand waarin de uitkeringsgerechtigde voor de 65-jarige leeftijd overlijdt.

## 2. **Extra ouderdomspensioen**

De (gewezen) deelnemer aan deze pensioenregeling die tevens deelnemer is of is geweest aan een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kan gelet op en met inachtneming van de bepalingen in het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, op de pensioendatum, een op dit tijdstip ingaand extra ouderdomspensioen in dit fonds inkopen.

De deelnemer aan deze pensioenregeling die tevens deelnemer is aan een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kan gelet op en met inachtneming van de bepalingen in het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, op de datum van ontslag wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in [artikel 8, lid 1](#), van dit reglement, een op de pensioendatum ingaande aanspraak op extra ouderdomspensioen in dit fonds inkopen. Het ingekochte extra ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de uitkeringsgerechtigde.

## 3. **Extra arbeidsongeschiktheidspensioen**

De deelnemer aan deze pensioenregeling die tevens deelnemer is aan een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kan gelet op en met inachtneming van de bepalingen in het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, op de datum van ontslag wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in [artikel 8 lid 1](#), van dit reglement, een op dit tijdstip ingaand extra arbeidsongeschiktheidspensioen in dit fonds inkopen. Het ingekochte extra arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt op het tijdstip dat de deelnemer minder dan 65% arbeidsongeschikt is in de zin van de WIA dan wel bij het bereiken van de pensioendatum van de gerechtigde of op de laatste dag van de maand waarin de uitkeringsgerechtigde voor de pensioendatum overlijdt.

## 4. **Extra partnerpensioen**

De (gewezen) deelnemer aan deze pensioenregeling die tevens deelnemer is of is geweest aan een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kan gelet op en met inachtneming van de bepalingen in het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, op de pensioendatum, een aanspraak op extra partnerpensioen voor zijn of haar partner in dit fonds inkopen, ingaande op de eerste dag van de maand volgende op het overlijden van de (gewezen) deelnemer.

De partner van een overleden (gewezen) deelnemer aan deze pensioenregeling die tevens deelnemer was of is geweest aan een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kan gelet op en met inachtneming van de bepalingen in het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, op de eerste dag van de maand volgende op het overlijden van de (gewezen) deelnemer, een op dit tijdstip ingaand extra partnerpensioen in dit fonds inkopen. Het ingekochte extra partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde.

#### 5. **Extra wezenpensioen**

De kinderen van een overleden (gewezen) deelnemer aan deze pensioenregeling die tevens deelnemer was of is geweest aan een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kunnen gelet op en met inachtneming van de bepalingen in het FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, op de eerste dag van de maand volgende op het overlijden van de (gewezen) deelnemer, een op dit tijdstip ingaand extra wezenpensioen in dit fonds inkopen. Het ingekochte extra wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin het kind de 30-jarige leeftijd bereikt of op de laatste dag van de maand van overlijden van het kind.

6. Het deelnemerschap aan de middelloonregeling van de werknemer, wiens dienstverband met de werkgever voor de pensioendatum wordt verbroken wegens **volledige** vervroegde uittreding krachtens een bij de werkgever geldende FUT-regeling, kan op uitdrukkelijk verzoek van deze gewezen deelnemer, vanaf de vervroegde uittredingsdatum vrijwillig worden voortgezet voor de duur van de uitkering uit hoofde van de FUT-regeling, zoals uitgewerkt in [artikel 11a](#).
7. De deelnemer die op grond van [lid 6](#) het deelnemerschap vrijwillig voortzet, is de bijdrage verschuldigd zoals opgenomen in [artikel 11a lid 4](#). Deze bijdrage wordt door het fonds ingehouden op de uitkering uit hoofde van de FUT-regeling.
8. Voor de deelnemer, die krachtens een bij de werkgever geldende FUT-regeling **gedeeltelijk** vervroegd is uitgetreden, geldt een afwijkende bijdrageregeling.

Voor een deelnemer die als gevolg van deelname aan de bij de gelieerde onderneming geldende FUT-regeling heeft gekozen voor deeltijd-werken in combinatie met prepensioen gelden de volgende bijzondere bepalingen:

- a. het pensioensalaris wordt gebaseerd op het bedrag dat in evenredigheid met het aantal arbeidsuren bij een volledig dienstverband zou zijn verkregen;
  - b. bij de berekening van het ouderdomspensioen wordt het tot de pensioendatum in dienst van de werkgever nog door te brengen aantal deelnemersjaren gebaseerd op het aantal arbeidsuren zoals overeengekomen vóór de gedeeltelijke vervroegde uittreding krachtens de FUT-regeling;
  - c. de deelnemersbijdrage in de kosten van de pensioenregeling wordt als volgt vastgesteld: het verschil tussen de totale verschuldigde bijdrage en de door de werkgever verschuldigde bijdrage, waarbij:
    - de totale verschuldigde bijdrage eerst wordt berekend op basis van het pensioensalaris behorend bij een volledig dienstverband en vervolgens wordt vermenigvuldigd met de factor, gebaseerd op de verhouding tussen het overeengekomen aantal arbeidsuren vóór de datum van gedeeltelijke uittreding en het volledige aantal arbeidsuren, en
    - de door de werkgever verschuldigde bijdrage als volgt wordt vastgesteld: de pensioengrondslag behorend bij een volledig dienstverband, vermenigvuldigd met de factor, gebaseerd op de verhouding tussen het overeengekomen aantal arbeidsuren en het volledige aantal arbeidsuren, en
    - vermenigvuldigd met het percentage premiebijdrage voor het pensioen dat voor rekening van de werkgever komt.
9. De aanspraken welke uit hoofde van een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, voor dit fonds tot stand komen, worden op het tijdstip dat deze aanspraken voor dit fonds ontstaan, volledig ingekocht.
10. Het krachtens de bij de werkgever geldende FUT-regeling opgebouwde pensioenkapitaal zal worden aangewend voor de inkoop van nominale aanspraken zoals vermeld in dit artikel.

Bij de aanwending van het pensioenkapitaal wordt een solvabiliteitsopslag en een excasso-opslag in mindering gebracht op het pensioenkapitaal, op de volgende wijze:

$$\frac{\text{opgebouwd spaarkapitaal}}{(1 + \text{excasso-opslag}) \times (1 + \text{solvabiliteitsopslag})}$$

De solvabiliteitsopslag wordt jaarlijks per 1 januari door het bestuur van het fonds vastgesteld. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de solvabiliteitsopslag als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

Het bestuur zorgt er voor dat de (gewezen) deelnemers en overige belanghebbenden op toegankelijke wijze kennis kunnen nemen van de vastgestelde solvabiliteitsopslag en excasso-opslag. Zowel de solvabiliteitsopslag als de excasso-opslag zijn vermeld in de bijlage behorende bij dit pensioenreglement. Voor de inkoop van het prepensioen is ten opzichte van de overige in te kopen pensioenen een afwijkende solvabiliteitsopslag van toepassing.

11. De aanwending van het pensioenkapitaal geschiedt op basis van sekseneutrale actuariële grondslagen en methoden; hierbij is rekening gehouden met een verwachting omtrent sterfte en een rentevergoeding (marktrente). De grondslagen zoals geldend op de (vervroegde) pensioendatum zijn bepalend voor de vaststelling van de te verkrijgen aanspraken. De inkooptarieven worden door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, op basis van collectief actuariële gelijkwaardigheid vastgesteld en zijn in een bijlage bij dit reglement opgenomen.  
De inkooptarieven kunnen jaarlijks (per kalenderjaar), door het bestuur van het fonds, gehoord de actuaris, worden aangepast. De inkooptarieven zoals geldend op de afkoopdatum zijn bepalend voor de vaststelling van de te verkrijgen aanspraken. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de inkoopfactoren als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

### **Artikel 39 – Extra bepalingen uit hoofde van deelname tot en met 31 december 2005 aan de FUT regeling**

Voor de (gewezen) deelnemer, die vóór 1 januari 2006 heeft deelgenomen aan de FUT-regeling van de werkgever en die geboren is op of na 1 januari 1950, gelden de volgende bepalingen.

De (gewezen) deelnemer kan met inachtneming van de bepalingen van het geldende FUT-reglement en een tussen dit fonds en het FUT-fonds gesloten overeenkomst, onderstaande pensioenaanspraken in dit fonds ten laste van het reeds opgebouwde prepensioen **inkopen**:

- a. **extra ouderdomspensioen** voor zichzelf;
- b. **extra partnerpensioen** voor zijn of haar partner of kinderen;
- c. **prepensioen** voor zichzelf;
- d. **extra arbeidsongeschiktheidspensioen** voor zichzelf.

Hierbij worden de relevante wet- en regelgeving met betrekking tot de maximering van pensioenen in ogenschouw genomen. Het bepaalde in [artikel 32 lid 1](#) van het onderhavige pensioenreglement is met betrekking tot de inkoop als genoemd in onderdeel a van het onderhavige artikel niet van toepassing.

De overige bepalingen van [artikel 38](#) van dit pensioenreglement zijn onverminderd van toepassing.

## Artikel 40 – Overgangsbepalingen

1. Alle pensioenaanspraken die tot 1 januari 2005 door de deelnemer zijn opgebouwd conform het toen geldende pensioenreglement zijn premievrij gemaakt. Indien en zolang als het deelnemerschap voortduurt, is op deze premievrij gemaakte aanspraken de toeslagverlening van toepassing als bedoeld in [artikel 12 lid 2 sub a.](#) Indien en zodra het deelnemerschap eindigt, geldt voor deze premievrije pensioenaanspraken de toeslagverlening als bedoeld in [artikel 12 lid 2 sub c.](#)
2. Het voorgaande is niet van toepassing op de arbeidsongeschikte deelnemer, die op grond van een voormalig pensioenreglement recht heeft op premievrije pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid.  
De pensioenopbouw van deze deelnemer wordt premievrij voortgezet op basis van het voormalige (tot 1 januari 2005 geldende) pensioenreglement.
3. Voor de deelnemer die arbeidsongeschikt is geworden vóór 1 januari 2004 geldt dat de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en daarmee de bepalingen op grond van het pensioenreglement zoals dit voor de inwerkingtreding van het onderhavige pensioenreglement van kracht was, van kracht blijven.

Aldus vastgesteld door het bestuur van de  
Stichting Pensioenfonds Astellas in zijn vergadering  
van 31 januari 2014

D. Veenvliet  
(voorzitter)

A.G.C. Vermazen  
(secretaris)

## Bijlage 1 - Overzicht variabele bedragen (grondslagen)

### Overzicht van de variabele bedragen (grondslagen) voor 2013

- |                                                                                                                                             |                                                                                                                           |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| a.                                                                                                                                          | Franchise<br>( <a href="#">artikel 4, lid 5</a> en <a href="#">artikel 13, lid 2</a> )                                    | € 16.677,00 (2014) |
| b.                                                                                                                                          | Fiscaal minimaal toegestane franchise<br>( <a href="#">artikel 13, lid 2</a> en <a href="#">artikel 4, lid 5</a> )        | € 13.449,00 (2014) |
| c.                                                                                                                                          | Grensbedrag voor afkoop gering pensioen<br><a href="#">artikel 28, lid 1</a> ):                                           | € 458,06 (2014)    |
| d.                                                                                                                                          | Solvabiliteitsopslag<br>( <a href="#">artikel 17, lid 2</a> )                                                             | 18% (2014)         |
| e.                                                                                                                                          | Solvabiliteitsopslag FUT<br>(artikel 38, leden 1 en 3 en <a href="#">artikel 39</a> )                                     | 5% (2014)          |
| f.                                                                                                                                          | Solvabiliteitsopslag FUT<br>( <a href="#">artikel 38, leden 2, 4</a> en <a href="#">5</a> en <a href="#">artikel 39</a> ) | 18% (2014)         |
| NB. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de solvabiliteitsopslag als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen. |                                                                                                                           |                    |
| g.                                                                                                                                          | Excasso-opslag<br>( <a href="#">artikel 17, lid 2</a> en <a href="#">artikel 38</a> en <a href="#">39</a> )               | 5% (2014)          |

## Bijlage 2 - Inkoop pensioenaanspraken uit beschikbare premieregeling

### ([Hoofdstuk 3](#), [artikel 17](#))

*Netto inkoopfactoren ouderdomspensioen vanaf 65 jaar c.q. ouderdomspensioen vanaf 65 jaar in combinatie met latent partnerpensioen en latent wezenpensioen.*

| Leeftijd<br>deelnemer | Netto inkoopfactor<br>voor € 1 OP<br>vanaf leeftijd 65 | Netto inkoopfactor voor € 1<br>OP vanaf 65 jaar in<br>combinatie<br>met 70% (latent) PP en<br>14% (latent) WzP<br>(leeftijdsverschil M/V = 3 jaar) |
|-----------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 55                    | 12,418                                                 | 14,372                                                                                                                                             |
| 56                    | 12,821                                                 | 14,840                                                                                                                                             |
| 57                    | 13,238                                                 | 15,322                                                                                                                                             |
| 58                    | 13,669                                                 | 15,817                                                                                                                                             |
| 59                    | 14,111                                                 | 16,324                                                                                                                                             |
| 60                    | 14,564                                                 | 16,842                                                                                                                                             |
| 61                    | 15,027                                                 | 17,370                                                                                                                                             |
| 62                    | 15,496                                                 | 17,904                                                                                                                                             |
| 63                    | 15,971                                                 | 18,442                                                                                                                                             |
| 64                    | 16,448                                                 | 18,979                                                                                                                                             |
| 65                    | 16,927                                                 | 19,514                                                                                                                                             |

NB. Het pensioenkapitaal wordt op basis van bovenstaande inkoopfactoren ingekocht voor een ouderdomspensioen vanaf leeftijd 65 of voor een ouderdomspensioen vanaf leeftijd 65 in combinatie met een latent partnerpensioen en latent wezenpensioen. Indien de deelnemer de pensioenleeftijd wil vervroegen dient het ingekochte pensioen vervolgens vermenigvuldigd te worden met de vervroegingsfactor.

*Netto inkoopfactoren voor direct ingaand levenslang partnerpensioen*

| Leeftijd<br>partner | Netto inkoopfactor voor inkoop van € 1 direct ingaand partnerpensioen |    |        |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------|----|--------|
| 16                  | 29,675                                                                | 46 | 24,708 |
| 17                  | 29,587                                                                | 47 | 24,424 |
| 18                  | 29,496                                                                | 48 | 24,131 |
| 19                  | 29,402                                                                | 49 | 23,828 |
| 20                  | 29,304                                                                | 50 | 23,515 |
| 21                  | 29,202                                                                | 51 | 23,193 |
| 22                  | 29,096                                                                | 52 | 22,860 |
| 23                  | 28,984                                                                | 53 | 22,519 |
| 24                  | 28,868                                                                | 54 | 22,167 |
| 25                  | 28,748                                                                | 55 | 21,805 |
| 26                  | 28,622                                                                | 56 | 21,430 |
| 27                  | 28,491                                                                | 57 | 21,045 |
| 28                  | 28,355                                                                | 58 | 20,648 |
| 29                  | 28,213                                                                | 59 | 20,239 |
| 30                  | 28,065                                                                | 60 | 19,818 |
| 31                  | 27,911                                                                | 61 | 19,384 |
| 32                  | 27,751                                                                | 62 | 18,939 |
| 33                  | 27,584                                                                | 63 | 18,481 |
| 34                  | 27,411                                                                | 64 | 18,013 |
| 35                  | 27,230                                                                | 65 | 17,533 |
| 36                  | 27,041                                                                | 66 | 17,042 |
| 37                  | 26,846                                                                | 67 | 16,542 |
| 38                  | 26,642                                                                | 68 | 16,031 |
| 39                  | 26,431                                                                | 69 | 15,508 |
| 40                  | 26,211                                                                | 70 | 14,973 |
| 41                  | 25,984                                                                | 71 | 14,426 |
| 42                  | 25,747                                                                | 72 | 13,871 |
| 43                  | 25,501                                                                | 73 | 13,311 |
| 44                  | 25,246                                                                | 74 | 12,747 |
| 45                  | 24,982                                                                | 75 | 12,181 |

*Netto inkoopfactoren voor ingaand wezenpensioen met uitkering tot en met 18 jaar en uitkering tot en met 27 jaar.*

| Leeftijd<br>wees | Netto inkoopfactoren voor € 1 wezenpensioen<br>uitkering<br>t/m 18 jaar | Uitkering<br>t/m 27 jaar |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 0                | 14,941                                                                  | 19,846                   |
| 1                | 14,309                                                                  | 19,367                   |
| 2                | 13,658                                                                  | 18,872                   |
| 3                | 12,987                                                                  | 18,361                   |
| 4                | 12,294                                                                  | 17,833                   |
| 5                | 11,577                                                                  | 17,288                   |
| 6                | 10,835                                                                  | 16,726                   |
| 7                | 10,067                                                                  | 16,148                   |
| 8                | 9,271                                                                   | 15,553                   |
| 9                | 8,448                                                                   | 14,941                   |
| 10               | 7,598                                                                   | 14,309                   |
| 11               | 6,721                                                                   | 13,658                   |
| 12               | 5,818                                                                   | 12,987                   |
| 13               | 4,891                                                                   | 12,294                   |
| 14               | 3,941                                                                   | 11,577                   |
| 15               | 2,973                                                                   | 10,835                   |
| 16               | 1,990                                                                   | 10,067                   |
| 17               | 0,998                                                                   | 9,271                    |
| 18               | 0,000                                                                   | 8,448                    |
| 19               |                                                                         | 7,598                    |
| 20               |                                                                         | 6,721                    |
| 21               |                                                                         | 5,818                    |
| 22               |                                                                         | 4,891                    |
| 23               |                                                                         | 3,941                    |
| 24               |                                                                         | 2,973                    |
| 25               |                                                                         | 1,990                    |
| 26               |                                                                         | 0,998                    |
| 27               |                                                                         | 0,000                    |

NB. Bovenstaande inkooptarieven in [bijlage 2](#) betreffen de netto inkoopfactoren op basis van de fondsgrondslagen. Bij aanwending van het spaarkapitaal wordt het kapitaal eerst verminderd met de solvabiliteitsopslag en de excasso-opslag (conform [artikel 17, lid 2](#)).

De inkooptarieven gelden vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2015; het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de inkoopfactoren aan te passen als gevolg van wijzigende marktomstandigheden.

**([Hoofdstuk 3](#), artikel 21, lid 2)**

*Netto inkoopfactoren voor ouderdomspensioen vanaf 65 jaar en latent partnerpensioen.*

| Leeftijd | Netto inkoopfactor<br>voor OP<br>vanaf leeftijd 65 | Netto<br>inkoopfactor<br>latent PP | Leeftijd | Netto inkoopfactor<br>voor OP<br>vanaf leeftijd 65 | Netto<br>inkoopfactor<br>latent PP |
|----------|----------------------------------------------------|------------------------------------|----------|----------------------------------------------------|------------------------------------|
| 16       | 2,951                                              | 0,545                              | 41       | 7,832                                              | 1,626                              |
| 17       | 3,073                                              | 0,569                              | 42       | 8,116                                              | 1,696                              |
| 18       | 3,200                                              | 0,594                              | 43       | 8,406                                              | 1,768                              |
| 19       | 3,333                                              | 0,620                              | 44       | 8,701                                              | 1,844                              |
| 20       | 3,470                                              | 0,647                              | 45       | 9,002                                              | 1,922                              |
| 21       | 3,613                                              | 0,676                              | 46       | 9,307                                              | 2,001                              |
| 22       | 3,761                                              | 0,705                              | 47       | 9,620                                              | 2,083                              |
| 23       | 3,915                                              | 0,736                              | 48       | 9,939                                              | 2,165                              |
| 24       | 4,075                                              | 0,769                              | 49       | 10,265                                             | 2,250                              |
| 25       | 4,242                                              | 0,804                              | 50       | 10,597                                             | 2,336                              |
| 26       | 4,414                                              | 0,841                              | 51       | 10,939                                             | 2,424                              |
| 27       | 4,593                                              | 0,879                              | 52       | 11,290                                             | 2,514                              |
| 28       | 4,778                                              | 0,920                              | 53       | 11,654                                             | 2,606                              |
| 29       | 4,970                                              | 0,962                              | 54       | 12,029                                             | 2,698                              |
| 30       | 5,169                                              | 1,006                              | 55       | 12,418                                             | 2,791                              |
| 31       | 5,375                                              | 1,052                              | 56       | 12,821                                             | 2,884                              |
| 32       | 5,588                                              | 1,100                              | 57       | 13,238                                             | 2,977                              |
| 33       | 5,808                                              | 1,149                              | 58       | 13,669                                             | 3,069                              |
| 34       | 6,036                                              | 1,201                              | 59       | 14,111                                             | 3,161                              |
| 35       | 6,271                                              | 1,256                              | 60       | 14,564                                             | 3,254                              |
| 36       | 6,514                                              | 1,312                              | 61       | 15,027                                             | 3,347                              |
| 37       | 6,763                                              | 1,371                              | 62       | 15,496                                             | 3,440                              |
| 38       | 7,020                                              | 1,431                              | 63       | 15,971                                             | 3,529                              |
| 39       | 7,284                                              | 1,494                              | 64       | 16,448                                             | 3,615                              |
| 40       | 7,555                                              | 1,559                              | 65       | 16,927                                             | 3,695                              |

Bovenstaande inkooptarieven betreffen de netto inkoopfactoren op basis van de fondsgrondslagen. Bij aanwending van het spaarkapitaal wordt het kapitaal eerst verminderd met de solvabiliteitsopslag en de excasso-opslag (conform [artikel 17, lid 2](#)).

De inkooptarieven gelden vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2015; het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de inkoopfactoren aan te passen als gevolg van wijzigende marktomstandigheden.

### Bijlage 3 - Uitruilfactor t.b.v. uitruil PP in OP en OP in PP

#### ([Artikel 6, lid 3](#) Uitruil latent PP in uitgesteld OP)

| Leeftijd | Omzetting van<br>€ 1 PP in OP vanaf leeftijd 65 |
|----------|-------------------------------------------------|
| 55       | 0,187                                           |
| 56       | 0,186                                           |
| 57       | 0,186                                           |
| 58       | 0,185                                           |
| 59       | 0,184                                           |
| 60       | 0,183                                           |
| 61       | 0,182                                           |
| 62       | 0,180                                           |
| 63       | 0,179                                           |
| 64       | 0,177                                           |
| 65       | 0,176                                           |

NB. Het partnerpensioen wordt op basis van bovenstaande ruilvoeten omgezet in een ouderdompensioen vanaf leeftijd 65. Indien de deelnemer de pensioenleeftijd wil vervroegen dient het ingekochte pensioen vermenigvuldigd te worden met de vervroegingsfactor.

De vorengenoemde ruilvoeten worden jaarlijks vastgesteld en gelden vanaf 1 januari 2014. Het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de ruilvoeten als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

**(Artikel 6a, lid 3 Uitrui uitgesteld OP in latent PP)**

| Leeftijd | Omzetting van € 1 uitgesteld OP in latent PP |    |       |
|----------|----------------------------------------------|----|-------|
| 16       | 5,334                                        | 41 | 4,717 |
| 17       | 5,318                                        | 42 | 4,686 |
| 18       | 5,302                                        | 43 | 4,652 |
| 19       | 5,288                                        | 44 | 4,616 |
| 20       | 5,275                                        | 45 | 4,581 |
| 21       | 5,262                                        | 46 | 4,547 |
| 22       | 5,247                                        | 47 | 4,514 |
| 23       | 5,229                                        | 48 | 4,484 |
| 24       | 5,209                                        | 49 | 4,456 |
| 25       | 5,186                                        | 50 | 4,429 |
| 26       | 5,160                                        | 51 | 4,404 |
| 27       | 5,133                                        | 52 | 4,381 |
| 28       | 5,105                                        | 53 | 4,362 |
| 29       | 5,076                                        | 54 | 4,347 |
| 30       | 5,047                                        | 55 | 4,336 |
| 31       | 5,018                                        | 56 | 4,331 |
| 32       | 4,989                                        | 57 | 4,331 |
| 33       | 4,959                                        | 58 | 4,336 |
| 34       | 4,930                                        | 59 | 4,343 |
| 35       | 4,898                                        | 60 | 4,353 |
| 36       | 4,868                                        | 61 | 4,364 |
| 37       | 4,837                                        | 62 | 4,378 |
| 38       | 4,807                                        | 63 | 4,396 |
| 39       | 4,776                                        | 64 | 4,419 |
| 40       | 4,747                                        | 65 | 4,446 |

NB. Het ouderdomspensioen wordt op basis van bovenstaande ruilvoeten omgezet in een latent partnerpensioen.

De vorengenoemde ruilvoeten gelden vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2015; het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de ruilvoeten als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

## Bijlage 4 - Vervroegings- en uitstelfactoren

### ([Artikel 23, lid 3](#))

#### Vervroegen op vervroegde pensioenleeftijd

| Vervroegde<br>pensioenleeftijd | Omzetting van € 1<br>OP vanaf 65 (ná eventuele uitruil PP) in OP vanaf<br>de vervroegde pensioenleeftijd |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 55                             | 0,576                                                                                                    |
| 56                             | 0,606                                                                                                    |
| 57                             | 0,638                                                                                                    |
| 58                             | 0,673                                                                                                    |
| 59                             | 0,710                                                                                                    |
| 60                             | 0,751                                                                                                    |
| 61                             | 0,794                                                                                                    |
| 62                             | 0,840                                                                                                    |
| 63                             | 0,890                                                                                                    |
| 64                             | 0,943                                                                                                    |
| 65                             | 1,000                                                                                                    |

#### Uitstellen op de pensioendatum (leeftijd 65)

| Uitgestelde<br>pensioenleeftijd | Omzetting van € 1<br>OP vanaf 65 (ná eventuele uitruil PP) in OP vanaf<br>de uitgestelde pensioenleeftijd |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 65                              | 1,000                                                                                                     |
| 66                              | 1,062                                                                                                     |
| 67                              | 1,132                                                                                                     |
| 68                              | 1,210                                                                                                     |
| 69                              | 1,298                                                                                                     |
| 70                              | 1,396                                                                                                     |

De vorengenoemde ruilvoeten gelden vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2015; het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de ruilvoeten als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

## Bijlage 5 – Verhogings- en verlagingsfactor bij variabilisering (hoog-laag) uitkering van ouderdomspensioenen

([artikel 22, lid 3](#))

### Hoog/laag constructie ná vervroeging ouderdomspensioenen

| 5 jaar hoog, vervolgens laag |                    |                                 | 10 jaar hoog, vervolgens laag |                     |                                  |
|------------------------------|--------------------|---------------------------------|-------------------------------|---------------------|----------------------------------|
| Vervroegde pensioenleeftijd  | Factor Hoog 5 jaar | Factor Laag (= 75% Hoog) 5 jaar | Vervroegde pensioenleeftijd   | Factor Hoog 10 jaar | Factor Laag (= 75% Hoog) 10 jaar |
| 55                           | 1,240              | 0,930                           | 55                            | 1,168               | 0,876                            |
| 56                           | 1,239              | 0,929                           | 56                            | 1,166               | 0,874                            |
| 57                           | 1,237              | 0,928                           | 57                            | 1,163               | 0,872                            |
| 58                           | 1,235              | 0,926                           | 58                            | 1,160               | 0,870                            |
| 59                           | 1,233              | 0,925                           | 59                            | 1,157               | 0,868                            |
| 60                           | 1,231              | 0,923                           | 60                            | 1,154               | 0,865                            |
| 61                           | 1,229              | 0,922                           | 61                            | 1,150               | 0,863                            |
| 62                           | 1,226              | 0,920                           | 62                            | 1,147               | 0,860                            |
| 63                           | 1,224              | 0,918                           | 63                            | 1,143               | 0,857                            |
| 64                           | 1,221              | 0,916                           | 64                            | 1,139               | 0,854                            |
| 65                           | 1,218              | 0,914                           | 65                            | 1,134               | 0,851                            |

N.B Ruilvoeten t.b.v. de hoge en de lage uitkering dienen vermenigvuldigd te worden met het (vervroegde) ouderdomspensioen.

### Hoog/laag constructie ná uitstellen ouderdomspensioenen

| 5 jaar hoog, vervolgens laag |                    |                                 | 10 jaar hoog, vervolgens laag |                     |                                  |
|------------------------------|--------------------|---------------------------------|-------------------------------|---------------------|----------------------------------|
| Uitgestelde pensioenleeftijd | Factor Hoog 5 jaar | Factor Laag (= 75% Hoog) 5 jaar | Uitgestelde pensioenleeftijd  | Factor Hoog 10 jaar | Factor Laag (= 75% Hoog) 10 jaar |
| 65                           | 1,218              | 0,914                           | 65                            | 1,134               | 0,851                            |
| 66                           | 1,215              | 0,911                           | 66                            | 1,130               | 0,847                            |
| 67                           | 1,212              | 0,909                           | 67                            | 1,125               | 0,844                            |
| 68                           | 1,208              | 0,906                           | 68                            | 1,120               | 0,840                            |
| 69                           | 1,204              | 0,903                           | 69                            | 1,115               | 0,836                            |
| 70                           | 1,200              | 0,900                           | 70                            | 1,109               | 0,832                            |

N.B Ruilvoeten t.b.v. de hoge en de lage uitkering dienen vermenigvuldigd te worden met het (uitgestelde) ouderdomspensioen.

De vorengenoemde ruilvoeten gelden vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2015; het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de ruilvoeten als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

**Bijlage 6 - Afkoopfactoren:****Afkoopfactoren (netto afkoopfactoren) ([Artikel 28, lid 1](#))**

| Leeftijd | Afkoopfactoren voor:               |           |
|----------|------------------------------------|-----------|
|          | Uitgesteld OP vanaf<br>leeftijd 65 | Latent PP |
| 16       | 2,958                              | 0,437     |
| 17       | 3,081                              | 0,455     |
| 18       | 3,209                              | 0,475     |
| 19       | 3,342                              | 0,495     |
| 20       | 3,481                              | 0,515     |
| 21       | 3,625                              | 0,537     |
| 22       | 3,775                              | 0,559     |
| 23       | 3,931                              | 0,583     |
| 24       | 4,093                              | 0,607     |
| 25       | 4,262                              | 0,633     |
| 26       | 4,436                              | 0,660     |
| 27       | 4,618                              | 0,688     |
| 28       | 4,806                              | 0,717     |
| 29       | 5,002                              | 0,747     |
| 30       | 5,205                              | 0,778     |
| 31       | 5,415                              | 0,811     |
| 32       | 5,632                              | 0,845     |
| 33       | 5,857                              | 0,880     |
| 34       | 6,091                              | 0,916     |
| 35       | 6,331                              | 0,954     |
| 36       | 6,580                              | 0,993     |
| 37       | 6,837                              | 1,034     |
| 38       | 7,101                              | 1,075     |
| 39       | 7,372                              | 1,118     |
| 40       | 7,651                              | 1,162     |
| 41       | 7,938                              | 1,207     |
| 42       | 8,231                              | 1,253     |
| 43       | 8,531                              | 1,301     |
| 44       | 8,838                              | 1,350     |
| 45       | 9,150                              | 1,400     |
| 46       | 9,469                              | 1,451     |
| 47       | 9,794                              | 1,503     |
| 48       | 10,127                             | 1,556     |
| 49       | 10,467                             | 1,609     |
| 50       | 10,815                             | 1,662     |
| 51       | 11,173                             | 1,716     |
| 52       | 11,543                             | 1,770     |
| 53       | 11,925                             | 1,823     |
| 54       | 12,320                             | 1,877     |
| 55       | 12,729                             | 1,929     |
| 56       | 13,153                             | 1,981     |
| 57       | 13,591                             | 2,032     |
| 58       | 14,043                             | 2,082     |
| 59       | 14,508                             | 2,131     |
| 60       | 14,984                             | 2,179     |
| 61       | 15,470                             | 2,225     |
| 62       | 15,964                             | 2,271     |
| 63       | 16,463                             | 2,314     |
| 64       | 16,963                             | 2,353     |
| 65       | 17,464                             | 2,389     |

| Leeftijd | Afkoopfactor voor ingegaan partnerpensioen |     |        |
|----------|--------------------------------------------|-----|--------|
| 16       | 29,670                                     | 63  | 18,017 |
| 17       | 29,582                                     | 64  | 17,530 |
| 18       | 29,490                                     | 65  | 17,033 |
| 19       | 29,394                                     | 66  | 16,527 |
| 20       | 29,295                                     | 67  | 16,011 |
| 21       | 29,192                                     | 68  | 15,485 |
| 22       | 29,084                                     | 69  | 14,948 |
| 23       | 28,971                                     | 70  | 14,400 |
| 24       | 28,854                                     | 71  | 13,842 |
| 25       | 28,731                                     | 72  | 13,278 |
| 26       | 28,603                                     | 73  | 12,709 |
| 27       | 28,468                                     | 74  | 12,139 |
| 28       | 28,329                                     | 75  | 11,570 |
| 29       | 28,183                                     | 76  | 11,005 |
| 30       | 28,031                                     | 77  | 10,444 |
| 31       | 27,873                                     | 78  | 9,890  |
| 32       | 27,708                                     | 79  | 9,344  |
| 33       | 27,536                                     | 80  | 8,808  |
| 34       | 27,357                                     | 81  | 8,285  |
| 35       | 27,170                                     | 82  | 7,774  |
| 36       | 26,975                                     | 83  | 7,278  |
| 37       | 26,773                                     | 84  | 6,796  |
| 38       | 26,562                                     | 85  | 6,327  |
| 39       | 26,343                                     | 86  | 5,873  |
| 40       | 26,116                                     | 87  | 5,439  |
| 41       | 25,879                                     | 88  | 5,025  |
| 42       | 25,633                                     | 89  | 4,638  |
| 43       | 25,376                                     | 90  | 4,274  |
| 44       | 25,110                                     | 91  | 3,938  |
| 45       | 24,833                                     | 92  | 3,627  |
| 46       | 24,547                                     | 93  | 3,345  |
| 47       | 24,250                                     | 94  | 3,086  |
| 48       | 23,943                                     | 95  | 2,840  |
| 49       | 23,627                                     | 96  | 2,627  |
| 50       | 23,299                                     | 97  | 2,433  |
| 51       | 22,961                                     | 98  | 2,258  |
| 52       | 22,611                                     | 99  | 2,105  |
| 53       | 22,251                                     | 100 | 1,976  |
| 54       | 21,880                                     | 101 | 1,869  |
| 55       | 21,498                                     | 102 | 1,773  |
| 56       | 21,105                                     | 103 | 1,688  |
| 57       | 20,700                                     | 104 | 1,613  |
| 58       | 20,284                                     | 105 | 1,546  |
| 59       | 19,856                                     | 106 | 1,487  |
| 60       | 19,415                                     | 107 | 1,436  |
| 61       | 18,961                                     | 108 | 1,390  |
| 62       | 18,495                                     | 109 | 1,351  |

| Leeftijd<br>wees | Afkoopfactor voor ingegaan wezenpensioen |                          |
|------------------|------------------------------------------|--------------------------|
|                  | uitkering<br>t/m 18 jaar                 | uitkering<br>t/m 27 jaar |
| 0                | 14,941                                   | 19,846                   |
| 1                | 14,309                                   | 19,367                   |
| 2                | 13,658                                   | 18,872                   |
| 3                | 12,987                                   | 18,361                   |
| 4                | 12,294                                   | 17,833                   |
| 5                | 11,577                                   | 17,288                   |
| 6                | 10,835                                   | 16,726                   |
| 7                | 10,067                                   | 16,148                   |
| 8                | 9,271                                    | 15,553                   |
| 9                | 8,448                                    | 14,941                   |
| 10               | 7,598                                    | 14,309                   |
| 11               | 6,721                                    | 13,658                   |
| 12               | 5,818                                    | 12,987                   |
| 13               | 4,891                                    | 12,294                   |
| 14               | 3,941                                    | 11,577                   |
| 15               | 2,973                                    | 10,835                   |
| 16               | 1,990                                    | 10,067                   |
| 17               | 0,998                                    | 9,271                    |
| 18               | 0,000                                    | 8,448                    |
| 19               |                                          | 7,598                    |
| 20               |                                          | 6,721                    |
| 21               |                                          | 5,818                    |
| 22               |                                          | 4,891                    |
| 23               |                                          | 3,941                    |
| 24               |                                          | 2,973                    |
| 25               |                                          | 1,990                    |
| 26               |                                          | 0,998                    |
| 27               |                                          | 0,000                    |

De vorengenoemde ruilvoeten gelden vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2015; het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de ruilvoeten als gevolg van wijzigende marktomstandigheden aan te passen.

**Bijlage 7 - Premiestaffel-tabel “fiscale ruimte voor pensioenopbouw” vanaf  
1 januari 2008**

| <b>Leeftijdsklassen tot 65 jaar</b> | <b>Percentage van<br/>pensioengrondslag<br/>per maand</b> | <b>Percentage van<br/>franchise-verschil per<br/>maand</b> |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| 15 tot en met 19                    | 0,3%                                                      | 5,6%                                                       |
| 20 tot en met 24                    | 0,3%                                                      | 6,3%                                                       |
| 25 tot en met 29                    | 0,4%                                                      | 7,6%                                                       |
| 30 tot en met 34                    | 0,4%                                                      | 9,2%                                                       |
| 35 tot en met 39                    | 0,5%                                                      | 11,1%                                                      |
| 40 tot en met 44                    | 0,7%                                                      | 13,5%                                                      |
| 45 tot en met 49                    | 0,8%                                                      | 16,3%                                                      |
| 50 tot en met 54                    | 1,0%                                                      | 19,8%                                                      |
| 55 tot en met 59                    | 1,2%                                                      | 24,0%                                                      |
| 60 tot en met 64                    | 1,4%                                                      | 29,3%                                                      |

Als leeftijd van de deelnemer in enige maand wordt in aanmerking genomen de leeftijd die de deelnemer in diezelfde maand heeft bereikt. Aanpassingen van de in de premiestaffel-tabel genoemde percentages hebben geen terugwerkende kracht.

## Bijlage 8 – Inkoop pensioenaanspraken uit de FUT regeling

([Artikel 38](#) en [39](#))

*Netto inkoopfactoren ouderdomspensioen vanaf 65 jaar c.q. ouderdomspensioen vanaf 65 jaar in combinatie met latent partnerpensioen en latent wezenpensioen.*

| Leeftijd<br>deelnemer | Netto inkoopfactor<br>voor € 1 OP<br><br>vanaf leeftijd 65 | Netto inkoopfactor voor € 1<br>OP vanaf 65 jaar in<br>combinatie<br>met 70% (latent) NP en<br>14% (latent) WzP<br>(leeftijdsverschil M/V = 3 jaar) |
|-----------------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 55                    | 12,418                                                     | 14,372                                                                                                                                             |
| 56                    | 12,821                                                     | 14,840                                                                                                                                             |
| 57                    | 13,238                                                     | 15,322                                                                                                                                             |
| 58                    | 13,669                                                     | 15,817                                                                                                                                             |
| 59                    | 14,111                                                     | 16,324                                                                                                                                             |
| 60                    | 14,564                                                     | 16,842                                                                                                                                             |
| 61                    | 15,027                                                     | 17,370                                                                                                                                             |
| 62                    | 15,496                                                     | 17,904                                                                                                                                             |
| 63                    | 15,971                                                     | 18,442                                                                                                                                             |
| 64                    | 16,448                                                     | 18,979                                                                                                                                             |
| 65                    | 16,927                                                     | 19,514                                                                                                                                             |

NB. Het FUT-kapitaal wordt op basis van bovenstaande inkoopfactoren ingekocht voor een ouderdomspensioen vanaf leeftijd 65 of voor een ouderdomspensioen vanaf leeftijd 65 in combinatie met een latent partnerpensioen en latent wezenpensioen. Indien de deelnemer de pensioenleeftijd wil vervroegen dient het ingekochte pensioen vervolgens vermenigvuldigd te worden met de vervroegingsfactor.

*Netto inkoopfactoren voor prepensioen tot 65 jaar*

| Leeftijd<br>deelnemer | Netto inkoopfactor<br>voor € 1 direct ingaand prepensioen<br>tot 65 jaar |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 55                    | 9,143                                                                    |
| 56                    | 8,334                                                                    |
| 57                    | 7,499                                                                    |
| 58                    | 6,638                                                                    |
| 59                    | 5,752                                                                    |
| 60                    | 4,841                                                                    |
| 61                    | 3,906                                                                    |
| 62                    | 2,951                                                                    |
| 63                    | 1,979                                                                    |
| 64                    | 0,995                                                                    |

*Netto inkoopfactoren voor direct ingaand levenslang partnerpensioen*

| Leeftijd<br>partner | Netto inkoopfactor voor inkoop van € 1 direct ingaand partnerpensioen |    |        |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------|----|--------|
| 16                  | 29,675                                                                | 46 | 24,708 |
| 17                  | 29,587                                                                | 47 | 24,424 |
| 18                  | 29,496                                                                | 48 | 24,131 |
| 19                  | 29,402                                                                | 49 | 23,828 |
| 20                  | 29,304                                                                | 50 | 23,515 |
| 21                  | 29,202                                                                | 51 | 23,193 |
| 22                  | 29,096                                                                | 52 | 22,860 |
| 23                  | 28,984                                                                | 53 | 22,519 |
| 24                  | 28,868                                                                | 54 | 22,167 |
| 25                  | 28,748                                                                | 55 | 21,805 |
| 26                  | 28,622                                                                | 56 | 21,430 |
| 27                  | 28,491                                                                | 57 | 21,045 |
| 28                  | 28,355                                                                | 58 | 20,648 |
| 29                  | 28,213                                                                | 59 | 20,239 |
| 30                  | 28,065                                                                | 60 | 19,818 |
| 31                  | 27,911                                                                | 61 | 19,384 |
| 32                  | 27,751                                                                | 62 | 18,939 |
| 33                  | 27,584                                                                | 63 | 18,481 |
| 34                  | 27,411                                                                | 64 | 18,013 |
| 35                  | 27,230                                                                | 65 | 17,533 |
| 36                  | 27,041                                                                | 66 | 17,042 |
| 37                  | 26,846                                                                | 67 | 16,542 |
| 38                  | 26,642                                                                | 68 | 16,031 |
| 39                  | 26,431                                                                | 69 | 15,508 |
| 40                  | 26,211                                                                | 70 | 14,973 |
| 41                  | 25,984                                                                | 71 | 14,426 |
| 42                  | 25,747                                                                | 72 | 13,871 |
| 43                  | 25,501                                                                | 73 | 13,311 |
| 44                  | 25,246                                                                | 74 | 12,747 |
| 45                  | 24,982                                                                | 75 | 12,181 |

*Netto inkoopfactoren voor ingaand wezenpensioen met uitkering tot en met 18 jaar en uitkering tot en met 27 jaar.*

| Leeftijd<br>wees | Netto inkoopfactoren voor € 1 wezenpensioen |                          |
|------------------|---------------------------------------------|--------------------------|
|                  | uitkering<br>t/m 18 jaar                    | uitkering<br>t/m 27 jaar |
| 0                | 14,941                                      | 19,846                   |
| 1                | 14,309                                      | 19,367                   |
| 2                | 13,658                                      | 18,872                   |
| 3                | 12,987                                      | 18,361                   |
| 4                | 12,294                                      | 17,833                   |
| 5                | 11,577                                      | 17,288                   |
| 6                | 10,835                                      | 16,726                   |
| 7                | 10,067                                      | 16,148                   |
| 8                | 9,271                                       | 15,553                   |
| 9                | 8,448                                       | 14,941                   |
| 10               | 7,598                                       | 14,309                   |
| 11               | 6,721                                       | 13,658                   |
| 12               | 5,818                                       | 12,987                   |
| 13               | 4,891                                       | 12,294                   |
| 14               | 3,941                                       | 11,577                   |
| 15               | 2,973                                       | 10,835                   |
| 16               | 1,990                                       | 10,067                   |
| 17               | 0,998                                       | 9,271                    |
| 18               | 0,000                                       | 8,448                    |
| 19               |                                             | 7,598                    |
| 20               |                                             | 6,721                    |
| 21               |                                             | 5,818                    |
| 22               |                                             | 4,891                    |
| 23               |                                             | 3,941                    |
| 24               |                                             | 2,973                    |
| 25               |                                             | 1,990                    |
| 26               |                                             | 0,998                    |
| 27               |                                             | 0,000                    |

*Netto inkoopfactoren voor direct ingaand arbeidsongeschiktheidspensioen met uitkering tot 65 jaar.*

| Leeftijd<br>deelnemer | Netto inkoopfactor voor inkoop van € 1 direct ingaand<br>arbeidsongeschiktheidspensioen |    |        |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|----|--------|
| 16                    | 26,798                                                                                  | 41 | 18,175 |
| 17                    | 26,590                                                                                  | 42 | 17,645 |
| 18                    | 26,374                                                                                  | 43 | 17,098 |
| 19                    | 26,149                                                                                  | 44 | 16,536 |
| 20                    | 25,915                                                                                  | 45 | 15,958 |
| 21                    | 25,671                                                                                  | 46 | 15,364 |
| 22                    | 25,417                                                                                  | 47 | 14,752 |
| 23                    | 25,153                                                                                  | 48 | 14,124 |
| 24                    | 24,877                                                                                  | 49 | 13,478 |
| 25                    | 24,591                                                                                  | 50 | 12,813 |
| 26                    | 24,292                                                                                  | 51 | 12,127 |
| 27                    | 23,981                                                                                  | 52 | 11,417 |
| 28                    | 23,658                                                                                  | 53 | 10,684 |
| 29                    | 23,322                                                                                  | 54 | 9,927  |
| 30                    | 22,974                                                                                  | 55 | 9,143  |
| 31                    | 22,611                                                                                  | 56 | 8,334  |
| 32                    | 22,235                                                                                  | 57 | 7,499  |
| 33                    | 21,845                                                                                  | 58 | 6,638  |
| 34                    | 21,440                                                                                  | 59 | 5,752  |
| 35                    | 21,019                                                                                  | 60 | 4,841  |
| 36                    | 20,584                                                                                  | 61 | 3,906  |
| 37                    | 20,133                                                                                  | 62 | 2,951  |
| 38                    | 19,667                                                                                  | 63 | 1,979  |
| 39                    | 19,185                                                                                  | 64 | 0,995  |
| 40                    | 18,688                                                                                  | 65 | 0,000  |

NB. De inkooptarieven in [bijlage 8](#) betreffen de netto inkoopfactoren op basis van de fondsgrondslagen. Bij aanwending van het FUT kapitaal wordt het kapitaal eerst verminderd met de solvabiliteitsopslag en de excasso-opslag. De inkooptarieven gelden vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2015; het bestuur heeft te allen tijde de bevoegdheid om de inkoopfactoren aan te passen als gevolg van wijzigende marktomstandigheden.